

2014

ДЕРЖАВНА
ПІДСУМКОВА
АТЕСТАЦІЯ

УКРАЇНСЬКА МОВА
ЧИТАННЯ
МАТЕМАТИКА

ВІДПОВІДІ ДО ЗАВДАНЬ
для ДЕРЖАВНОЇ
ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ

4

клас

ВІДПОВІДІ

до завдань для державної підсумкової атестації

- українська мова
- читання
- математика

4 клас

УДК 373.3

ББК 74.26

В 23

Посібник містить відповіді до завдань з української мови, читання, математики, рекомендованих МОН України для державної підсумкової атестації учнів 4-х класів загальноосвітніх шкіл у 2014 р., вміщених у Збірниках для ДПА:

- Збірник завдань для державної підсумкової атестації з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою. 4 клас / К.І. Пономарьова, Л.А. Гайова. — К.: Центр навчально-методичної літератури, 2014. — 96 с.

- Збірник завдань для державної підсумкової атестації з читання для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою. 4 клас / О.В. Вашуленко. — К.: Центр навчально-методичної літератури, 2014. — 88 с.

- Збірник завдань для державної підсумкової атестації з математики для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою. 4 клас / О.В. Онопрієнко, Н.Є. Пархоменко, Н.П. Листопад. — К.: Центр навчально-методичної літератури, 2014. — 104 с.

Пропонуються відповіді до тестових завдань закритого типу; короткі письмові відповіді до завдань відкритого типу; зразки розгорнутих відповідей до творчих завдань з української мови та читання і розв'язки задач з математики з поясненнями та повною відповіддю.

Посібник допоможе четверокласникам добре підготуватися до державної підсумкової атестації.

УДК 373.3

ББК 74.26

УКРАЇНСЬКА МОВА

Контрольна робота № 1

Варіант 1

1. Б. 2. Б. 3. Б.
4. — пам'ять
5. За скільки хвилин промінь Сонця досягає Землі?
6. Списування тексту.
7. Розповідь про своє місто (село).

МОЄ МІСТО

Я люблю своє рідне місто Львів. Воно красиве в різні пори року. У Львові багато історичних пам'яток, архітектурних споруд. Недаремно його називають місто-пам'ятник, місто-музей під відкритим небом. Тут є Замкова та Піщана гори. Вони роблять Львів особливо живописним.

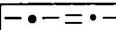
Усі, хто вперше приїжджає сюди, хочуть побачити знамениту площу Ринок. Її з чотирьох сторін оточують різні за стилем і віком будинки.

Пам'ятки давнини Львова — це великий всенародний скарб. Я пишауся, що живу у такому чудовому місті!

План роботи над складанням розповіді про своє місто (село)

1. Як називається твоє місто (село)?
2. Чому його так назвали?
3. Які в місті (селі) пам'ятки архітектури, установи, підприємства?
4. Чим славне твоє місто (село)?
5. Чи пишаєшся ти своїм містом (селом)?

Контрольна робота № 1***Варіант 2***

1. Б. 2. Б. 3. В.
4. — хом'як
5. а) Скільки градусів сягає температура на поверхні Сонця?
б) На поверхні чого температура сягає шести тисяч градусів за Цельсієм?
6. Списування тексту.
7. Розповідь про вулицю, на якій ти живеш.

МОЯ ВУЛИЦЯ

Я живу на вулиці Зеленій. Вона справді зелена, адже обабіч дороги ростуть каштани, бузок, клени, липи. Влітку пишні крони дерев дарують жадану прохолоду. Вулиця чиста, затишна. Тут стоять гарні будинки. Біля кожного з них багато кущів, квітів. На нашій вулиці знаходиться «Зелене господарство», де вирощують різні види рослин.

Контрольна робота № 2***Варіант 1***

1. А. 2. А. 3. Б.
4. Двісті шістнадцять (*скільки?*)
5. Як кіт наплакав — мало, обмаль.
На весь голос — голосно, гучно, лунко.
6. Списування тексту.
7. Текст-розповідь про книжку, яку нещодавно прочитав (прочитала).

Нещодавно я прочитав книгу «Твоя планета Земля», у якій зібрано науково-популярні, художні оповідання і віршовані твори про навколишній світ. Най-

більше мені сподобався перший розділ книги «На долонах Всесвіту», в якому йдеться про неживу природу. Тут вміщено твори про планети, зорі та різноманітні явища природи. Багато цікавого я дізнався про неосяжний космос, про Сонце та Місяць. Довідався, чому нашу Галактику називають Чумацький шлях, чому веселка виникає лише після дощу, чим схожі і чим відрізняються вулкани та землетруси і багато іншого. Книжка допомогла мені знайти відповіді на питання, які мене цікавили.

Контрольна робота № 2

Варіант 2

1. Б. 2. В. 3. В.
4. Дев'яностий (який?)
5. Рукою подати — близько, поблизу, неподалік, зблизька.
Повзе як черепаха — повільно, неспішно, спроквола.
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідь про улюблений фільм (мульфільм).

Мій улюблений мульфільм «Мауглі» — дивна історія маленького хлопчика, вихованого вовками. Хлопчик не загинув у джунглях, тому що знайшов вірних і надійних друзів. Друзі ці — звірі. Вперше побачивши Мауглі, Вовчиха відчула, що він лише беззахисне щеня. Тому і стала на його захист, як захищала б своїх вовченият.

Мауглі довелося здолати незліченні небезпеки, раз у раз потрапляючи у важкі ситуації. Але він залишився привітним, чесним, сміливим, справедливим.

Казка дає зрозуміти, що природа — дім людини, тому його потрібно берегти, намагатися жити у злагоді з навколошнім світом.

Контрольна робота № 3***Варіант 1***

1. В. 2. В. 3. В.
4. Несподівано → раптом.
5. Добу́ток, завда́ння, посерéдині, сантимéтр, чóвен, чо-тирнáдцять.
6. Списування тексту.
7. Текст-розповідь про тварину.

КОРОВА

Корова — тварина надзвичайно цінна для людини. Її називають годувальницею, адже вона дає молоко — дуже важливий продукт харчування. Деякі породи корів можуть давати щоденно 25–30 л молока.

Живуть вони близько двадцяти років. В деяких країнах корову вважають священою твариною. У Голландії поставили пам'ятник корові з написом: «Наша мама».

ЇЖАК

Їжак — едина тварина, яка досить близько підпускає до себе людину. Але не тому, що він такий хороший. Просто їжак недобачає, а більше покладається на нюх. Не тікає їжак ще тому, що має свій спосіб захисту. Зачувши небезпеку, він згортается в клубок і виставляє свої гострі тверді голки.

Полює їжачок вночі, знищуючи чимало лісових мишів та інших гризунів, комах. Часто їжак нападає на гадюк. Їх отрута на нього майже не діє.

У зимовій сплячці їжак проводить без їжі понад шість місяців, доки не визирне весняне сонечко.

Контрольна робота № 3***Варіант 2***

1. Б. 2. В. 3. А.
4. Незабаром → скоро.
5. Вірші, децимéтр, одинáдцять, óлень, український, читáння.
6. Списування тексту.
7. Текст-розповідь про рослину.

1. МАТИ-Й-МАЧУХА

Навесні на сонячних пагорбах з'являються жовті квіточки. Це — мати-й-мачуха.

А чому їх так називають? Великі зелені листочки цієї рослини незвичайні. Верхня частина листочка зелена й гладенька. Якщо прикладеш його до щоки, то відчуєш холодок. Нижня частина листочка вкрита білими ворсинками. На дотик вона тепла. От і кажуть у народі, що один бік зігріває, як мати рідна, а другий — холодом обдає, ніби мачуха.

2. ЧЕРВОНЕ ДЕРЕВО

Часто доводиться чути вислів: «меблі з червоного дерева». У народі червоним деревом називають тис ягідний. Його деревина справді червона. Вона дуже міцна, важка, не гніє. Меблі з червоного дерева можуть простояти віки.

Тис росте дуже повільно. Висота найвищого дерева тридцять два метри. Йому не менше чотирьох тисяч років.

Контрольна робота № 4***Варіант 1***

1. А. 2. Б. 3. Б.
4. *Синоніми* — працювати, трудитися.
Антоніми — працювати, лінуватися.
5. Я прокидаюся о сьомій годині. Через двадцять хвилин снідаю і йду до школи.
6. Списування тексту.
7. Текст-розповідь про екскурсію (похід).

Я дуже люблю екскурсії, під час яких можна дізнатися багато цікавого. Найбільше мені подобаються екскурсії до музеїв. Я мрію побувати у Львівському історичному музеї — одному із найстаріших музеїв України. Там зберігається понад триста тисяч музейних предметів. Цікаво побачити матеріали археологічних розкопок, знаряддя праці, посуд, зброю, прикраси, народний одяг, старовинні монети, твори мистецтва. Все це допоможе краще вивчати історію рідної України.

Контрольна робота № 4***Варіант 2***

1. А. 2. А. 3. А.
4. *Синоніми* — радіти, веселитися.
Антоніми — радіти, сумувати.
5. Велика перерва у школі розпочинається після третього уроку. Вона триває п'ятнадцять хвилин.
6. Списування тексту.

7. Текст-розвідь про похід у театр (цирк).

Мені дуже подобаються походи у цирк. Там все особливе, незвичайне. Циркова вистава — чудова казка.

Я завжди із захопленням спостерігаю за роботою людей і тварин. Виступи на арені цирку акробатів, жонглерів, клоунів, дресирувальників — це складна праця артистів, яка дарує нам незабутні хвилини щастя. Я мрію побувати у цирку на льоду — найоригінальнішому у цирковому мистецтві, адже у ньому переплітаються елементи балету, фігурного катання і цирку.

Контрольна робота № 5*Варіант 1*

1. Б. 2. Б. 3. В.
4. Зі мною → я.
5. Вранці, взимку, вночі, весело, добре.
6. Списування тексту.
7. Опис рослини, яка квітує навесні.

ПРОЛІСОК

Пролісок — перший вісник весни. Навколо ще зима, а маленька ніжна голівка у голубому віночку прорізається крізь сніг. Пролісок називають сміливим розвідником. Ось виглянув він із посірого снігу. Спочатку довгі гострі листочки, а поміж них — квіточка-зірочка. Пишається своєю красою. Синіє серед голих кущів, дерев, ніби во-лошка в житі.

Тішить пролісок усіх своїм раннім цвітом.

Контрольна робота № 5***Варіант 2***

1. В. 2. В. 3. В.
4. У неї → вона.
5. Увечері, влітку, вдень, радісно, гарно.
6. Списування тексту.
7. Опис рослини, яка квітує влітку.

1. НЕЗАБУДКА

Яка цікава назва у цієї тендітної квіточки з п'ятьма пелюстками, синіми-синіми, ніжними від кольору неба, із серединкою у вигляді жовтого сердечка! Незабудки не вигоряють, не відцвітають, не тъмяніють на гарячому літньому сонечку. У квітці незабудки ніби поєднані разом і краса, і простота, і вічність.

Справді, подивишся на неї — і ніколи не забудеш.

2. РОМАШКА

Ромашка — ніжна квітка. Голівка її схожа на маленьке живте сонечко з біlosніжними промінцями. У ромашки розгалужені стебла з різьбленими листочками, що нагадують прозоре зелене мереживо. Росте ромашка біля доріг, поблизу жител. Цвіте влітку. Ромашка дарує людям чудовий настрій.

Контрольна робота № 6***Варіант 1***

1. В. 2. Б. 3. В.
4. Будувати — руйнувати.
5. Учні, вчіться бути старанними і відповідальними, намагайтесь виконувати свої обіцянки.
6. Списування тексту.

7. Текст-розвідь.**ЧИМ Я МОЖУ ПОРАДУВАТИ СВОЇХ РІДНИХ**

Наша сім'я дуже дружна. Щовечора ми збираємося у сімейному колі, ділимося своїми враженнями, обговорюємо події дня. Найбільшою втіхою для батьків є мої успіхи у навчанні. Навчання — нелегка щоденна праця, яка в майбутньому принесе свої плоди. Я завжди уважний на уроках, старанно виконую завдання, багато читаю. Люблю розв'язувати складні задачі, виконувати логічні вправи, працювати з комп'ютером. Здобуті знання допоможуть мені втілити свою мрію і мрію моїх батьків у життя.

Контрольна робота № 6***Варіант 2***

1. А. 2. Б. 3. В.
4. Рухатися — стояти.
5. Школярі, розв'язуйте ребуси і кросворди, розвивайте свою кмітливість.
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідь.

**ЯК Я ДОПОМАГАЮ СВОЇМ
РІДНИМ ПО ГОСПОДАРСТВУ**

Наша сім'я дружна і працьовита. У кожного з нас є свої обов'язки. У вільний від занять час я допомагаю батькам по господарству. Мию посуд, витираю пил, складаю речі на свої місця. Часто ходжу в магазин по хліб та молоко. Разом із мамою доглядаю за кімнатними рослинами.

У нас є великий акваріум з рибками. Я допомагаю батькові чистити дно і стінки акваріума, годую рибок. Я стараюся долучатися до всіх справ нашої родини.

Контрольна робота № 7

Варіант 1

1. А. 2. А. 3. Б.
4. Ясний день,
5. Солов'їна пісня в саду лунала ніжно, трепетно, неповторно. Тільки один співак замовкав, а інший уже розпочинав свої трелі.
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідка про святкування Нового року.

ЯК У НАШІЙ РОДИНІ СВЯТКУЮТЬ НОВИЙ РІК

Одним із найулюблених свят у нашій родині є свято зустрічі Нового року. Багато втіхи дарує воно і дорослим, і дітям. Ми всією сім'єю готовимося до цього свята. Прикрашаемо оселю, ставимо ялинку, готовимо подарунки для рідних. У морозний передноворічний вечір наша родина збирається за свяtkовим столом.

О дванадцятій годині всі загадують бажання і зичать один одному всіляких гараздів, здійснення усіх мрій у Новому році. Вранці діти знаходять під ялинкою подарунки.

Чудове свято Новий рік!

Контрольна робота № 7***Варіант 2***

1. В. 2. Б. 3. В.
4. Свіжий хліб.
5. Шпак схожий на чорного дрозда, але строкатіший.
У наших садках шпаки винищують шкідливих комах,
личинок, гусінь.
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідка про святкування дня народження.

МІЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

День народження — одне з найулюбленіших моїх свят. З самісінського ранку мене вітають найрідніші люди — мої батьки, дідусь, бабуся, сестричка Іринка.

В цей день вони висловлюють найщиріші побажання, готують для мене приємні сюрпризи і подарунки. Друзі також не забувають привітати мене зі святом. Потім ми всі дружно сідаємо за святковий стіл, пригощаемося смачними стравами. Після обіду граємо в різні ігри, співаємо пісні.

Контрольна робота № 8***Варіант 1***

1. В. 2. В. 3. Б.
4. Їздити (II дієвідміна), стрибати (I дієвідміна).
5. Від сімдесяти відняти п'ятнадцять, дорівнює п'ятдесят п'ять.
6. Списування тексту.

7. Текст-міркування.

ЯКЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЛЮДИНИ МАЄ МОВА

Людство не може існувати без мови — найголовнішого засобу спілкування. Без неї ми не зможемо виражати думки, вивчати досвід минулих поколінь, передавати свої знання іншим.

Мова — найвищий дар людини. З перших днів свого життя людина чує рідну мову — мелодійну, ласкаву, ніжну, багату. Чим досконаліше людина володітиме мовою, тим більше засвоїть знань, тим краще розвине свої здібності.

Контрольна робота № 8

Варіант 2

1. Б. 2. А. 3. Б.
4. Мити (І дієвідміна), носити (ІІ дієвідміна).
5. До п'ятдесяти додати шістнадцять, дорівнює шістдесят шість.
6. Списування тексту.
7. Текст-міркування.

**ЧИМ БІЛЬШЕ МОВ ЗНАЄ ЛЮДИНА,
ТИМ ВОНА БАГАТІША**

Кажуть: «Скільки ти знаєш мов — стільки разів ти людина!» За допомогою мови ми виражаємо свої думки, спілкуємося. Без знання мови неможливо вивчити історію народу, його побут, досвід, звичаї та традиції. Щоб краще пізнати світ, треба знати не лише свою рідну мову, а й мови інших народів. Розвиток здібностей людини багато в чому залежить від того, скільки мов вона знає. Чим більше людина знатиме мов, тим більше у неї буде друзів різних національностей, тим краще вона зможе засвоїти будь-яку інформацію.

Контрольна робота № 9***Варіант 1***

1. Б. 2. В. 3. В.
4. Мовчати — тримати язик за зубами.
Лінуватися — байдики бити.
5. Переповнений радістю, задоволений зустріччю, посипаний сіллю, материнською любов'ю.
6. Списування тексту.
7. Текст-міркування.

ЧОМУ ТРЕБА БЕРЕГТИ ПТАХІВ

Не можна уявити собі ліс без щебетання птахів. Пернаті — частина живої природи, в якій все взаємопов'язане. Зникнуть птахи — зникнуть інші тварини, загинуть дерева. Тому потрібно охороняти птаство від знищення, допомагати вижити взимку. Для зимуючих птахів треба виготовляти годівниці, щодня насипати в них корм.

Синиці, мухоловки, шпаки — надзвичайно корисні. Вони живляться лише комахами та їх личинками. Будуючи для цих птахів штучні гніздівлі, ми приваблюємо їх у свої сади. Пернаті друзі допоможуть врятувати дерева від шкідників.

Контрольна робота № 9***Варіант 2***

1. А. 2. В. 3. Б.
4. Сміятися — шкірити зуби.
Ганьбити — обливати брудом.
5. Повернулися зі здобиччю, покритий міддю, дивився з ненавистю, рідною матір'ю.
6. Списування тексту.

7. Текст-міркування.

ЧОМУ ТРЕБА БЕРЕГТИ РОСЛИНИ

Рослини — частина природи. Це домівка для звірів, птахів і комах. Це джерело чистого повітря. Це багатство, без якого не може бути людини. Будь-який вид рослин — неповторний. Можна створити заново найскладнішу машину, відбудувати зруйновані міста, але рослин, які зникли, заново вже не створиш ніколи. Ось чому дуже важливо зберегти всю різноманітність живої природи, адже у ній все тісно взаємопов'язане. Якщо зникають рослини, зникнуть і тварини. А ще рослини — окраса Землі.

Контрольна робота № 10

Варіант 1

1. Б. 2. В. 3. А.
4. Падає наголос.
5. Братові Дмитру (або брату Дмитрові); учителеві Івану Сергійовичу (або учителю Іванові Сергійовичу).
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідь про добро, яке робили тобі інші люди.

Усім добре відома християнська заповідь: «Возлюбі ближнього свого, як самого себе». І виконують цю заповідь переважно люди, які знають ціну горю і стражданням.

Пригадую, я захворів. Батьки викликали лікаря. Він оглянув мене, виписав ліки і почав збиратися додому. Та раптом повернувся, побачив стривожені обличчя батьків і залишився. Цілу ніч він не відходив від мене. Вранці ще раз оглянув мене і втомле-

но усміхнувся: «Все гаразд. Криза минула». Відтоді у мене з'явилася мрія — стати лікарем, робити добро іншим, допомагати «ближньому своєму».

Контрольна робота № 10

Варіант 2

1. Б. 2. Б. 3. Б.
4. Ховається гриб.
5. Учневі Сергію (або учню Сергієві); лікареві Олегу Васильовичу (або лікарю Олегові Васильовичу).
6. Списування тексту.
7. Текст-розповідь.

СПРАВЖНІЙ ДРУГ

На мою думку, найголовніше в житті — мати справжніх друзів. У народі кажуть: «Людина без друзів — що дерево без коріння». Справді, дуже важливо, коли в горі чи в радості поряд є той, хто розрадить чи розділить з тобою радість.

Справжній друг — вірна, щира, добра людина. Він ніколи не зрадить, першим прийде на допомогу в скрутну годину.

Контрольна робота № 11

Варіант 1

1. Б. 2. В. 3. В.
4. Франція (-зъкий).
- Полтава (-ський).
5. У чистому вранішньому повітрі роздивалися чудові пахощі трав і квітів.
6. Списування тексту.

7. Текст-розвідь.

ЯК Я ЗАГАРТОВУЮСЯ

Щоб стати витривалим, мати міцне здоров'я, не боятися застуди — треба загартовуватись.

Зранку я роблю фізичну зарядку, чищу зуби і приймаю душ. Ввечері обов'язково мию ноги прохолодною водою. Вдень намагаюся якнайдовше бути на свіжому повітрі, грати в різні рухливі ігри. Влітку купаюся в озері або в морі, засмагаю. Коли з батьками буваємо на дачі, ходжу по зеленій траві босоніж.

Тепер я майже не хворію.

Контрольна робота № 11

Варіант 2

1. В. 2. А. 3. А.
4. Запоріжжя (-зъкий).
Польща (-ський).
5. Високі гори під яскравим сонячним промінням вкриваються позолотою й блиском.
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідь.

ЯК Я ДБАЮ ПРО СВОЄ ЗДОРОВ'Я

У народі кажуть: «Про здоров'я дбай замолоду». Щоб бути здоровим, я щодня роблю ранкову зарядку, стежу за чистотою тіла, загартовуюся, споживаю багато свіжих овочів та фруктів, не зловживаю солодощами. Здоров'я людини пов'язане зі здоров'ям зубів. Тому двічі на рік я відвідую стоматолога, щодня чищу зуби вранці і ввечері. А ще намагаюся якнайдовше бути на свіжому повітрі, грати з друзями в рухливі ігри.

Контрольна робота № 12***Варіант 1***

1. В. 2. В. 3. В.
4. Вниз (*куди?*)
5. З джерела п'ють воду лісові мешканці.
(*Хто?*) мешканці ↔ (*що роблять?*) п'ють;
мешканці (*які?*) лісові;
п'ють (*що?*) воду;
п'ють (*з чого?*) з джерела.
6. Списування тексту.
7. Текст-міркування.

**ЧОМУ СОБАКУ НАЗИВАЮТЬ
ДРУГОМ ЛЮДИНИ**

Собаку називають другом людини. Ця чудова тварина дарує радість спілкування, допомагає багатьом людям уникнути самотності, охороняє житло, захищає у разі небезпеки. Іноді саме собака може зробити людину щасливою, навіть якщо у неї є справжні друзі.

Собака не має звички зраджувати. Ця тварина кмітлива й віддана своєму господареві. Багато безпомічних сліпих людей не уявляють своє життя без собаки-поводиря. Недаремно в світі встановлюють пам'ятники на честь собак.

Контрольна робота № 12***Варіант 2***

1. В. 2. Б. 3. Б.
4. Вчора (*коли?*)
5. У небі повільно пливуть кучеряви хмарки.
(*Що?*) хмарки ↔ (*що роблять?*) пливуть;
хмарки (*які?*) кучеряви;

пливуть (*де?*) у небі;
пливуть (*як?*) повільно.

6. Списування тексту.
7. Текст-міркування.

ДЛЯ ЧОГО ЛЮДИ ТРИМАЮТЬ УДОМА КОТИВ

Коти — дуже корисні тварини. Вони дарують нам радість, вчать бути відповідальними. В давнину кота вважали священною твариною. Існує повір'я, що коти захищають дім від злих духів і можуть лікувати людей.

У сільських хатах вони ловлять мишів. Коти стримані в прояві почуттів, але дуже прив'язані до свого дому і господаря.

Щоб виховати кошеня, потрібно докласти чимало зусиль і терпіння. Та за дбайливе піклування котик відповість господарю вдячним муркотінням, веселою вдачею.

Контрольна робота № 13

Варіант 1

1. В. 2. В. 3. В.
4. Газета → свіжа.
5. Прийшов до нього, побачила у тебе, запитав про вас, подякувати їй.
6. Списування тексту.
7. Текст-міркування.

ЧОМУ МЕНІ ПОДОБАЄТЬСЯ ОСІНЬ

Осінь — прекрасна пора року, незвичайна, замріяна, золота. Вона дарує нам барвисті ліси і щедрі садки, ніжні промінчики сонця і купчасті хмаринки, легенький вітерець і дрібний осінній дощик. Осінь одягає природу в різнобарвні шати.

Люблю восени бродити лісом. Тут пахне грибами, ягодами. Повітря прозоре, тихе. На освітлених сонцем галявинах золотом сяє жовте листя лип та беріз, палають, мов жар, кетяги горобини. Різникольорові листочки дощем опадають з дерев, кружляють у повітрі, наче метелики.

Контрольна робота № 13

Варіант 2

1. Б. 2. А. 3. Б.
4. Хліб → духмяний.
5. Вибрали для нього, одержала від нас, звертатися до неї, запрошувати вас.
6. Списування тексту.
7. Текст-міркування.

ЧОМУ МЕНІ ПОДОБАЄТЬСЯ ВЕСНА

Я завжди з нетерпінням чекаю приходу весни. Адже навесні починається відродження краси природи. Прокидаються дерева від зимового сну, розправляють свої гілочки-плечі. На ще вогких пагорбах зацвітають перші весняні квіти — мати-й-мачуха. Їх яскраві жовті голівки нагадують краплини вранішнього сонечка. Лісові галявини вкриваються фіалками. Здається, це упав шматочок синього неба. А розквітлі дерева? Це справжнє диво природи! Уся ця краса зачаровує мене.

Контрольна робота № 14***Варіант 1***1. Б. 2. Б. 3. Б (чирвоний).

4. Рослина —

Запашна —

5. Літнім ранком, сонячним промінням, пізньою порою, погожими днями.
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідь.

**ЯК ПРОВОДИТЬ ВИХІДНІ ДНІ
НАША СІМ'Я**

Усі вихідні дні я проводжу у колі сім'ї. Напередодні ми плануємо, як провести вільний час.

Наша сім'я часто подорожує, відвідує театри, музеї. Влітку ми відпочиваємо біля річки, ходимо в ліс по ягоди і гриби, а взимку катаємося на лижах і ковзанах.

Часто у вихідні ми відвідуємо бабусю, яка живе в селі. У бабусиній хаті завжди затишно, приемно пахне травами і випічкою. Я дуже люблю слухати оповіді своєї бабусі. Вона дуже багато знає і цікаво розповідає.

Контрольна робота № 14***Варіант 2***1. А. 2. А. 3. А (лемон).

4. Квітка —

Проліски —

5. Дорожнім знаком, смачним насінням, літньою зливою, хорошими людьми.

6. Списування тексту.
7. Текст-розвідь про заняття у вільний час.

ЧИМ Я ЛЮБЛЮ ЗАЙМАТИСЯ У ВІЛЬНИЙ ЧАС

Я дуже люблю читати книги. У вільний від уроків час відвідую бібліотеку і поринаю у світ книг. У народі кажуть: «Хто багато читає, той багато знає». Зі сторінок книг можна дізнатися багато цікавого про навколошній світ, історію людства, про життя видатних людей. Книжки виховують, розповідають, вчать грамотно висловлювати свої думки. Читаючи книги, я отримую величезне задоволення.

Контрольна робота № 15

Варіант 1

1. Б. 2. В. 3. А.
4. Гора — гористий.
Горе — горювати.
5. Привітати їх, подякувати вам, зустрівся з ним, приготував для мене.
6. Списування тексту.
7. Текст-розвідь.

КИМ Я МРІЮ СТАТИ

Я мрію стати лікарем. Ця професія є не тільки почесною, але й дуже відповідальною. Адже лікар має відношення до найважливішого й найдорожчого для людини — його життя. Щоб стати хорошим лікарем, потрібні не лише міцні знання. Людина, яка одягла білий халат, має бути уважною, чуйною, милосердною. Тому я виховую в собі ці риси. Я вірю, що в майбутньому принесу велику користь людям.

Контрольна робота № 15***Варіант 2***

1. Б. 2. В. 3. А.
4. Вода — водний.
Водій — водити.
5. Зустрів їх, поділюся з тобою, чекає на нього, звернувся до мене.
6. Списування тексту.
7. Текст-розповідь.

ЯК Я МРІЮ ПРОВЕСТИ ЛІТНІ КАНІКУЛИ

1. Я з нетерпінням чекаю літніх канікул. Цього року ми з родиною поїдемо до бабусі на Закарпаття. Недалеко від її хати розкинувся чудовий ліс. Хороше влітку в лісі! Пахне грибами, спілими запашними сунницями. А за селом височіють гори. Під яскравим сонячним промінням вони ніби вкриваються позолотою. Через село протікає річка Боржава. Там ми будемо відпочивати і ловити рибу.

2. Я мрію на літніх канікулах поїхати до моря. Воно вабить мене безмежним простором, шумом хвиль, золотистими піщаними берегами. На морі можна добре відпочити. Я буду плавати, засмагати, грati у рухливі ігри. Морське повітря цілюще. Воно покращує настрій та самопочуття. Сподіваюся, що на морі я наберусь здоров'я та вражень не весь наступний рік.

ЧИТАННЯ

Контрольна робота №1

Варіант 1

1. В. 2. В. 3. А. 4. А. 5. Б.
6. Фарби робили з лушпиння цибулі, з буряку, чорної шовковиці, навіть з бур'яну.
7. У фарбу петриківці додають курячий жовток; калину малюють просто пальцем; пензлики не купують у крамниці, а роблять самі з котячої шерсті; застосовують і зрізану рогозину, щоб наводити прожилки на листі.
8. Цей твір можна ще назвати «Квіти для всієї України», бо, як говориться в тексті: «троянда чи калина скрізь ростуть однакові, але так, як у Петриківці, їх не малюють більше ніде в світі». А «цвітуть» вони і на стінах, і на тарелях, і на скринях, і на шовкових хустинах, і на дитячих колисках, і на чайниках з чаєм і тішать людське око своєю незвичністю і красою.

Контрольна робота №1

Варіант 2

1. А. 2. Б. 3. А. 4. А. 5. Б.
6. Витинанками обклеювали сволок під стелею, прикрашали полиці, мисник, вирізували паперові рушники, фіранки.
7. Маруся розповіла, що вони в класі готуються до Нового року. Для цього вирізають узорчасті сніжинки і напіллюють їх на вікна.
8. Цей твір я б назвала «Чарівний світ витинанок». Читаючи його, так і уявляєш оті барвисті дива на паперових прикрасах: сонечка, зірочки, химерні ромбики, і квіти з листочками, галузками, пуп'янками, і птахи різні (орли, павичі, голуби, зозулі, півники), і навіть цілий рядок дівчат, які стоять і за руки тримаються! Вдома обов'язково і собі спробую зробити витинанку!

Контрольна робота №2***Варіант 1***

1. А. 2. В. 3. Б. 4. Б. 5. А.
6. *Метелик*: на крильцях – справжня веселка: чорні, жовті, коричневі розводи на червоному тлі, блакитна мережка; *барвиста квітка*; *гадюка*: вся чорна, без єдиної світлої плямочки; ліниво поповзла в кущі.
7. 1) Звідки повернувся навесні співочий дрізд?
2) Які прикмети весни побачив автор, йдучи лісовою стежкою?
8. Твір Степана Мацуцького має таку назву тому, що автор описує прикмети весни, які він помітив у вранішньому лісі. Тепло, сонячно. Ліс пахне солодко і терпко, виграє різнобарвними кольорами і звуками. А як гарно ведуть перемовини птахи: хтось запрошує до чаювання, хтось дивується, заздрить, але всі вони радіють поверненню до рідного лісу. Серед чагарників пурхас метелик, як барвиста квітка, розправляє нерішучі крильця сонечко, під кущем зачайлює зайченя.

Цілий день побродивши лісом, автор ніби побував у гостях в самої весни. Він відчув її запахи, поспостерігав за її барвами, наслухався її звуків і, задоволений гостиною, повернувся додому після зябликового попредження про дощ.

Твір ще можна назвати «До весни на гостину».

Контрольна робота №2***Варіант 2***

1. Б. 2. А. 3. Б. 4. В. 5. А.
6. Зозуля, соловейко, іволга й ластівка зникають, ледве відчувши першу прохолоду осінніх ночей.

- Жайворонків, перепілок, зябликів, шпаків можна ще зустріти й тоді, коли вже біла паморозь падає на луки.
7. 1) Коли птахи стають мандрівниками?
2) Як почувався осені кажан?
8. Твір Олександра Копиленка має таку назву, бо в ньому розповідається про осінні клопоти тварин. Більшість птахів, через брак їжі, змушені нас покидати: хто відлітає, хто мандрює пішки, а інші пливуть. Зариваються в мул на дні річок і боліт жаби, опускається на дно риба, у воді затишну нору шукає рак. Засинають вужі, гадюки, ящірки, кажани. Залазять в різні щілинки метелики, жучки, павуки. Всі намагаються пережити холодну й голодну зиму. Оповідання можна ще назвати «Як тварини готуються до зими».

Контрольна робота №3

Варіант 1

1. В. 2. А. 3. Б. 4. Б. 5. В.
6. Суниці – завбільшки як сливи-угорки;
Миколка кругленький, наче колобок.
7. «Яйце-райце».
«Дівчина-тростинка».
8. Сміливцем, звичайно ж, можна назвати Тимка, бо він не злякався і не побіг разом з усіма. Хлопчик зрозумів, чому бичок зірвався з прив'язі, і зумів зарадити його біді. А Віталік – хвалько. Він дуже яскраво і багатослівно описав, як він справився зі злоюшим вовчиськом, а побачивши бичка Болобана, заліз аж на осокір. І навіть не подумав рятувати малят, які так захоплювалися його сміливістю.

Контрольна робота №3

Варіант 2

1. А. 2. В. 3. Б. 4. В. 5. А.
6. Він уже намітив собі чималий штат рум'яної курки, ще й оселедця під шубою. Богдан пас очима шоколадного торта, веселі тістечка.
7. «Чому горобці у вирій не літають» Олександра Зими. «Робочі черевики» Юрія Ярмиша.
8. Зовсім ні. Хіба можна назвати вихованою людину, яка штовхає пасажирів у транспорті, не поступається місцем літнім людям, першою всідається за святковий стіл і вибирає найбільший шмат улюбленого частування, не зважаючи на інших гостей. Богданко ще не вміє поводитися як чесна людина. Дотримуючись одного принципу, він порушив майже всі правила етикету.

Контрольна робота №4

Варіант 1

1. А. 2. В. 3. А. 4. В. 5. А.
6. А ліниву білку біда і нужда навчила працювати.
7. Прийшла холодна зима.
 Розваги лінивої білочки.
 Жили дві білочки в густому лісі.
 Клопоти дбайливої білочки.
 Без праці нема добра.
 Допомога дбайливої білочки.
8. В одній відомій казці говориться: «біда навчить». Прийшла холодна зима, а в дуплі лінивої білочки харчів на зиму нема, жодного горішка! Тільки холодний вітер по хатині свище. І в лісі нічого нема – усе замерзло. Хоч умирай з голоду та холоду! Та її врятували добро-

та і милосердя дбайливої сусідки. Лінива білочка усвідомлювала, що не заслуговує на таке ставлення, тому дуже засоромилася. Та вона зрозуміла, що без праці нема добра. Тому цей твір можна так і назвати: «Без праці нема добра».

Контрольна робота №4

Варіант 2

1. В. 2. Б. 3. А. 4. В. 5. Б.
6. Старе добро не забувається.
7. Павучок рятує ведмедя.
 У ліс прийшли мисливці.
 Розмова мисливців.
 Знайомство ведмедя з павучком.
 Ведмідь дякує павучкові.
8. На мою думку, для цього твору підіде назва, виражена прислів'ям: «Добре роби – добре й буде». Ведмідь пожалів маленького павучка і відпустив. А той, на знак вдячності за добро, врятував старого бурмила від мисливців.

Без добрих вчинків не існувало б і людського життя. Нехай наші добрі справи будуть маленькими й неістотними, але зробленими від чистого серця, широко. Підібрав у під'їзді бездомне кошеня, приніс додому, нагодував – ось і прояв доброти. А добро – це щастя, яким нагороджує нас доля за те, що ми робимо.

Контрольна робота №5

Варіант 1

1. Б. 2. А. 3. Б. 4. В. 5. В.
6. Але слова його солодкі, та вчинки ганебні.
7. Бо руки дроворуба не були в згоді з його словами. Тобто, він говорив одне, а робив інше, намагаючись виказати втікачку.

8. Ніколи не шануватимуть того, хто каже одне, а робить інше. Бо судять про когось не за словами його, а за ділами.

Вони навчають бути господарем свого слова, не лукавити, бути щирим насправді, а не тільки на словах. Добре ім'я та довіру заслужити важко, а втратити можна через один ганебний вчинок.

Контрольна робота №5

Варіант 2

1. В. 2. Б. 3. Б. 4. В. 5. В.

6. Річка була тиха та спокійна, у воді відбивалося все, як у дзеркалі.

То ти сам одбивався у воді, мов у дзеркалі.

7. Сорока назвала собаку недотепою, бо той не второпав, що у річці не було ніякого пса із телячим стегном, а було лише його власне відображення.

8. Коли зазіхнеш на чуже, то втратиш і своє.

На мою думку, ці слова вчать не прагнути чужого добра, не заздрити. Бо заздрісна людина нерідко бачить те, чого немає насправді. Скупих і заздрісних ніхто не поважає. Над такими людьми часто кепкують і уникають їхнього товариства.

Контрольна робота №6

Варіант 1

1. Б. 2. Б. 3. В. 4. В. 5. В.

6. Пальцем лишитися без того, на що розпра-
не ворухне – ховував; не отримати нічого.

Бровою зовсім нічого не робить.

не поведе –

Облизня не звертає уваги, не реагує ні на
спіймати – що.

7. Літературна казка відрізняється від народної тим, що її складає (пише) конкретний автор, а не народ.

План

1. Жили собі на світі бідняк із сином.
2. Рушили вони в путь-дорогу.
3. Батько не полінувався підняти підкову.
4. Гріш за підкову.
5. Пора обідати.
6. Хустка ягід за гріш.
7. Янош нагинається за кожною ягідкою.
8. Отак завжди буває з ледарями!

Контрольна робота №6

Варіант 2

1. В. 2. Б. 3. В. 4. Б. 5. В.
6. Покушпелив – • причайтися у схованці, сидіти тихо.
Хутчіше – • пішов, здіймаючи куряву.
Нишкнути – • швидко, з великою швидкістю.
7. Байка – це невеликий віршований або прозовий твір, дійовими особами якого виступають тварини, рослини, неживі предмети, що уособлюють певні вади людського характеру.

В байці завжди є повчальний висновок (мораль).

План

1. Вітра просять пригнати дощову хмару.
2. Вихор летить на баштан за розвагами.
3. Вихор повертає на пшеничне поле.
4. Вітер бойтесь, щоб інші вітри не порозбириали дощових хмар.
5. Вихор розгулює лугом.
6. Вихор вирішив прогулятися лісом.
7. Вітер пригнав дощову хмару.
8. Спасибі Вітрові!

Контрольна робота №7

Варіант 1

1. А. 2. В. 3. Б. 4. В. 5. А.

6. Де лелека водиться,
там щастя родиться.

Відлітають за моря
у краї далекі,
на будинках гнізда в'ють.
Звати їх...

Летіла лелека,
заклекотіла до лелеченят.

7. Із зернини, що приніс бузьок, виріс бузок, а з тієї, що
принесла бузьчиха, — бузина.

Зацвіли кущі в травневу пору пахучими квітами.

8. *План*

1. Жив колись чоловік.
2. Добрі сусіди.
3. Порятунок бузьченяти.
4. Повернення пернатих.
5. Дарунок на знак вдячності.
6. Не бачені раніше кущі.
7. Ліки з бузини.

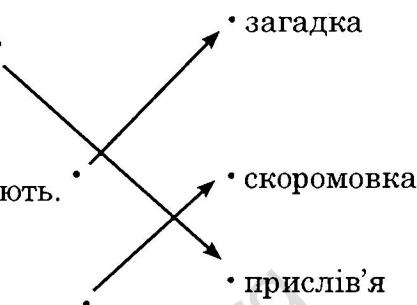
Контрольна робота №7

Варіант 2

1. Б. 2. В. 3. А. 4. В. 5. В.

6. Він вправи добре знає,

ночами навіть грає,
не маючи ні нот, ні струн,
всіх веселить малий...

Та земля мила,
де мати родила.

Цвіркотів малий цвіркун –
працьовитий цокотун
про такий чарівний світ:
про цілющий липи цвіт,
про цитрини та цукерку,
і водицю у щеберку.

7. Вечорами під час відпочинку хлопець співав про сонце, про квіти-трави, про землю.

У своїй тужній пісні полонений хлопчик співав про розлуку з рідною стороною. У ній він славив рідний край, виражав любов до батьківщини і тужив за милими серцю квітами, деревами, птахами та звірами.

8. План

1. Ріс собі на світі хлопчик.
2. Цілюще джерело хлопчикових пісень.
3. У край прийшло лихо.
4. Розлука з рідною стороною.
5. Наказ убити.
6. Чарівне перетворення.
7. Пісні веселих цвіркунів.

Контрольна робота №8

Варіант 1

1. А. 2. Б. 3. А. 4. В. 5. Б.
6. Звідти з відчайдушним криком вилетіла ластівка; і закричали, затужили вони на весь білий світ.
7. Скоро в гнізді будуть маленькі ластів'ята.
 Андрійкова цікавість перемогла.
 Гіркі слізози хлопчика.
 Андрійко дуже зрадів ластівкам.

8. Батьки осудливо дивилися на Андрійка. Чи не вперше його ніхто не втішав.

Так, Андрійко вчинив непоправне: він скинув пташине гніздечко, і яєчка розбилися. З них ніколи вже не вилупляться пташенята і не звеселятимуть своїм щебетом своїх батьків-ластівок. Але мені чомусь шкода Андрійка, бо його «гіркі» слізози були ширими. Він зрозумів свою помилку: усе це трапилося через звичну дитячу цікавість. Хлопчик, по-моєму, запам'ятає це на все своє життя і в майбутньому ніколи так не робитиме. На його серденьку назавжди залишиться маленька ранка, яка допомагатиме йому широко любити все живе, захищати і опікуватися ним.

Контрольна робота №8

Варіант 2

1. Б. 2. А. 3. В. 4. Б. 5. А.
6. Бо качка могла злякатися і покинути гніздо.
7. Дупло у старій верbi.
 Любить Тетянка плавати з татом на човні.
 Минуло кілька днів...
 Паращутиki летять!
 Тато швидко відплів від верби.
8. Тата й Тетянку можна назвати друзями природи.
 Вони обережно заглянули в дупло й хутко відплівли, щоб качка не злякалася і не покинула гніздо. Стривожилися, коли почули кахкання качки, чи ніхто не зруйнував її гнізда. І дуже зраділи, коли побачили, як «приводнилися» малі каченята.

Контрольна робота №9

Варіант 1

1. Б. 2. В. 3. А. 4. Б. 5. А.

6. Живляться всі вони здебільшого дрібною рибою, крабами, молюсками.
7. Дельфіни мають легені, дихають повітрям, вигодовують своїх малят молоком. Отже, це ссавці, а не риби. У Чорному морі живе три види дельфінів – дельфін-блобочка, афаліна чорноморська та азовка.
8. Мені дуже подобаються дельфіни, тому весь текст я прочитав(-ла) із задоволенням. Звичайно, найбільше вражає розум цих тварин, здатність рятувати людей, згуртованість, кмітливість і допитливість, уміння спілкуватися між собою.

Прочитавши оповідання, я ніби побував(-ла) у дельфінарії і покатався(-лась) на близкучій спині симпатичної афаліни.

Пропоную ще такий варіант заголовка: «Володарі морських просторів». Дельфіни, хоч і не найбільші морські тварини, проте, як доведено науковою, – найрозумніші. Тому їх по праву можна назвати володарями.

Контрольна робота №9

Варіант 2

1. В. 2. Б. 3. Б. 4. В. 5. А.
6. Носороги – галасливі птахи. Вони весь час голосно скрикують, квокчуть і навіть літають, шумно лопочучи крилами.
7. Самець замуровує самку в дуплі, щоб уберечити її та майбутніх пташенят від ворогів – змій, мавп і різних хижаків.
Він використовує глину, м'якуш плодів, шматочки деревини, змочуючи все слиною.
8. Найбільше мене вразило те, що самець замуровує свою подругу в дуплі. Та наприкінці оповідання стає зрозуміло, для чого він це робить. Виявляється, птах-носо-

ріг – турботливий татусь. Він оберігає свою сім'ю від ворогів, а ще – невтомно приносить іжу малятам.

Оповідання ще можна назвати «Турботливі птахи», бо вони справді чемпіони з турботливості, хоч і називаються не дуже привабливо – носороги. Їхня відданість і дбайливість – зразок для наслідування у людському суспільстві.

Контрольна робота №10

Варіант 1

1. В. 2. А. 3. Б. 4. А. 5. В.

6. Скоромовка – •	• короткий влучний народний вислів повчального характеру, часто римований.
Легенда – •	• жартівливий вислів, складений з важких для швидкої вимови слів.
Прислів'я – •	• твір-переказ про події, факти, людей, оповитий казковістю, фантастикою.

7. 1) Як відреагувала Леся Степанівна на відповідь Сашки?
- 2) Як віддячував Сашко Каті за свої гарні оцінки?
8. Сашко Півник був здібним хлопчиком, але не дуже впевненим у своїх можливостях. Він чомусь зневірився у власних здібностях. А його сусідка по парті Катя вирішила допомогти йому: загадала вивчити параграф, прискіпливо перевіряла вивчене, диктант примусила написати ще й в бік штовхала, щоб руку піднімав. І так само з іншими предметами. Хлопчик став відмінником. А допомогли йому в цьому ніякі не чудеса, а наполегливість Каті.

Гадаю, Сашко переконався, що лише наполегливою і старанною працею можна досягти успіху.

Контрольна робота №10

Варіант 2

1. Б. 2. А. 3. В. 4. Б. 5. Б.

6. Байка – • короткий поетичний твір, поділений на рядки, які римуються.
 Небилиця – • невеликий, найчастіше віршований твір повчального змісту.
 Вірш – • твір, у якому описано те, чого в житті не буває.

7. 1) Ким працює Денисків тато?
 2) Чим пригощає комбайнерів Денискова бабуня?
 8. Як приемно, коли тебе називають «золотою» дитиною!
 А що треба робити, щоб бути таким?

Не потрібно соромитися ніякої роботи. Будь-яку справу слід виконувати старанно, щоб було приемно і тобі, і людям. А ще завжди треба бути ввічливим, скромним, поважати усіх, з ким спілкуєшся, уміти вислухати думку іншого. Гарними рисами є терплячість, допитливість, чесність, готовність прийти на допомогу молодшим, слабшим, хворим.

Чесні, виховані, працьовиті діти – гордість батьків і вчителів.

Контрольна робота №11

Варіант 1

1. А. 2. Б. 3. В. 4. А. 5. В.

6. Тому що він не міг віддати землю, на якій ростуть гарбузи із золотом.

7. Знахідка бідняка.
 Угода бідняка й багача.
 Багач став посміховиськом.
 Жили собі двоє сусідів.
 Подарунок багача.
8. Риси характеру багача: хитрість, скупість, заздрість, жадібність, брехливість, підступність.

Бідняк був чесною людиною, бо, уклавши угоду, він без вагань поспішив повідомити власника землі про знайдений скарб. Коли чиниш по правді, сподіваєшся на таку саму чесність з боку інших. Тому бідняк, довіряючи багачеві, відчинив вікно, коли той привіз йому гарбуз із лютими осами. І отримав справедливу винагороду за свою чесність — дзвінкі золоті монети.

Контрольна робота №11

Варіант 2

1. Б. 2. А. 3. В. 4. В. 5. А.
6. Бо батько їв своє (він заплатив хазяїну за вола), а син — крадене.
7. Пошуки роботи.
 Мав чоловік гарного сина.
 Минув місяць.
 Багата вечеря.
 Більше не буду красти.
 Крадіжка вола.
8. Син зрозумів, що потрібно чесно працювати, аби не жити в постійному страху, спокійно спати і відкрито дивитися людям у вічі.

Не вкради — це не лише норма Закону, за яким ми всі живемо, а й Божа заповідь. Коли людина живе чесно, робить добрі справи, то відчуває справжнє щастя. Людину,

яка чинить недобре, рано чи пізно чекає розплата, тобто душевні страждання. Тому, хто обманює, не вірять люди. Той, хто обманює, не може вимагати правдивості від інших.

Контрольна робота №12

Варіант 1

1. Б. 2. В. 3. А. 4. В. 5. Б.
6. Сойка любить ласувати жолудями.
Жолуді – улюблені сойчині ласонці. Треба їх якомога більше назбирати.
7. Ліс живе своїм життям.
 Співає-заливається сойка.
 Прогулянка в осінньому лісі.
 Дубовий гай зашумить під весняним небом.
 Приготування запасів на зimu.
8. Звичайно ж, це оповідання. Адже тут йдеться не про казкових героїв, а про невтомну трудівницю сойку. Ось вона поспівала-позаливалася на високій груші, наслідуючи «лісову флейту» іволгу, і за роботу взялася. Треба запастися їжею, бо зима – не рідна тітка. Працьовита пташка нишпорить у листі, вибираючи найбільші жолуді, юховає їх у гущавині. І не біда, що вона забуває про сотню своїх схованок. Адже коли зійде сніг, жолуді пустять корінці, потягнуться вгору крихітними дубками, і люди будуть вдячні галасливій, але роботяцій пташині.

Контрольна робота №12

Варіант 2

1. Б. 2. В. 3. А. 4. А. 5. В.
6. Лігво лисиці Павликіві та лісниківі допоміг знайти сніг.

Хто знає, скільки б вона нас дурила, коли б не випав перший сніг!

7. Ось випав перший сніжок.
  - Лисиця рибалить.
  - Прогулянка берегом озера.
  - Спроби знайти лігво лисиці.
  - Лисиця сковалась у старе лелече гніздо.
  - Розповідь і обіцянка лісника.
8. Як відомо, оповідання – це невеликий за розміром розповідний художній твір про одну чи кілька подій у житті людей, тварин. А в даному творі якраз і йдеться про події із життя автора, лісника і Павлика. Натрапивши якось біля озера на лисячий слід, вони пізніше спостерігали, як рудохвоста спритно ловить рибу. А потім довго шукали її лігво. І лише коли випав перший сніжок, натрапили на заплутані лисячі сліди. А знайшли лисицю у старому лелечому гнізді. От хитрунка!

Контрольна робота №13

Варіант 1

1. А. 2. В. 3. Б. 4. В. 5. Б.
6. *Ніхто й пальцем не ворухне* — ніхто не хоче прийти на допомогу; *їсти хочеться, аж в очах темніє* — втрачати свідомість від голоду.
7. *Рухи синичок*: підлетіла, почепилася, довбає, підїла, відлетіла, сіла, гойдається, висить, дзьобає, снідає, чистить, чепуриться, не поступається, заважає, метушиться, пурх — злякалися, розлетілися.

Рухи горобця: стриб, потріпотів крильцями, оглядвся, підлетів, поласував, голівкою крутить, як цвірінькне, як пурхне, їсть, поспішає, підживився.

8. Твір названо так тому, що в ньому автор розповідає про тямковитого горобчика, який не розгубився, а знайшов вихід зі скрутної ситуації. Він уважно спостерігав за синичками і помітив, що ті бояться різких звуків. Горобчик вирішив налякати їх своїм голосним цвірінським. І це йому вдалося. Так і підживився сірячок.

Я пропоную дати заголовок «Як горобчик синичок піддурив». Така назва відображає основну думку оповідання і спонукає скоріше довідатися, як це сталося.

Контрольна робота №13

Варіант 2

1. В. 2. Б. 3. А. 4. Б. 5. В.

6. Довідавшись, що їдять снігурі, автор ще з літа дбає про корм для них. Він посадив багато кущів бузку, заготовляє полин, бо його насіння пташки також люблять.

7. *Снігурі* — червоні та сірі кульки; мов дівчата в червоних блузках та чорних шапочках; пташки неземні; райські; ніби вогники горять на деревах; гарні птахи.

8. На мою думку, твір так названо тому, що в ньому автор порівнює снігурів із червоними кульками-прикрасами на новорічній ялинці. Ця назва цікава й образна, вона привертає увагу до змісту оповідання. Читач одразу уявляє великий кущ бузку, на якому багато-багато снігурів. Автор захоплюється цими гарними пташками і передає свої почуття нам.

Я пропоную заголовок “Вогники на деревах”, тому що ці червоногруді пташки нагадують яскраві жаринки. Коли їх багато, складається враження, що дерево засвічується вогнями, як новорічна ялинка.

Контрольна робота №14

Варіант 1

1. Б. 2. В. 3. А. 4. В. 5. В.
6. *Червень* – заходився у роботі, сорочка червона на нім розхристана, чубок розпатлачений, штани геть усі визеленив, у руці тримає пензлика червоноого, рука-ва засукає, дихається йому жарко, зводить стомлені руки.
7. *Саду* – вишні враз почервоніли;
лісу – виструнчилися рядочками гриби-маслюки;
поля – хліба колосють, на кожному колосочку – тен-дітні квіти-молоточки.
8. Тема обох творів однакова – приїзд місяця червня, який веде за собою красне літечко. Однаково охарактеризовано головного героя: він працьовитий, стараний. Тримаючи в руці пензлика, червонить вишні, сунички, маки. Скрізь встигає: у полі, у лісі, в саду. Справжній трударик!
 Твори відрізняються за жанром: перший – оповідання, другий – вірш. Герой оповідання – серйозний, за-кlopotаний молодий чоловік, працює аж до втоми. А герой вірша – жвавий хлопчик, який, ніби граючись, рум'янить усе довкола пензликом із шовкової трави-чки.

Контрольна робота №14

Варіант 2

1. В. 2. Б. 3. В. 4. А. 5. В.
6. *Липень* – чимось незадоволений, хмурився, побачив і питаеться, обурився, стало йому гірко, зітхнув бідо-лаха, зрадів.

7. Пташку назвали мухоловкою тому, що вона спритно ловить мух.

Гриб росте під березою, тому зветься підберезник.

На кущі чорні ягоди, через це їх називають чорницями.

8. Спільною є тема обох творів – місяць липень у природі. Спільні й асоціації у зв'язку з його приходом: яскраве сонце, що сипле стріли-промінці, чисте безхмарне небо, спека, позолотілі липи.

Відрізняються твори за жанром. Твір Ірини Прокопенко – оповідання, а твір Марії Познанської – вірш.

В оповіданні детально змальовано характер героя, розкрито його думки та почуття. А герой вірша, хоч і постає перед нами в образі засмаглого гостя в солом'яному брилі, проте авторка не акцентує уваги на його характері, а більше змальовує природу. Різне і місце дії: в оповіданні йдеться про ліс, а у вірші – про поле.

МАТЕМАТИКА

Контрольна робота №1

Варіант 1

1. В.
2. А.
3. Б.
- A. $270\ 000 - 80\ 000 - 100 = 189\ 900$
- B. $270\ 000 - 80\ 000 + 100 = 190\ 100$
- B. $270\ 000 - 8000 + 100 = 262\ 100$

4. А. $9000 : a = 450$ $9000 : a > 450$
 $a = 20$ $a < 20$

5. А. $24 : 4 = 6$ (см)

6.
$$\begin{array}{r} 8 \text{ год } 45 \text{ хв} \\ + 2 \text{ год } 30 \text{ хв} \\ \hline 10 \text{ год } 75 \text{ хв} \\ 11 \text{ год } 15 \text{ хв} \end{array}$$

Відповідь: об 11 год 15 хв.

7. $28 \cdot 19\ 307 + (40\ 373 - 9594) = 571\ 375$

1)
$$\begin{array}{r} 40\ 373 \\ - 9594 \\ \hline 30\ 779 \end{array}$$

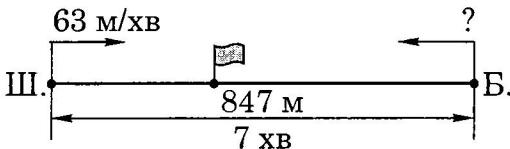
2)
$$\begin{array}{r} \times 19\ 307 \\ 28 \\ \hline 154\ 456 \\ 386\ 14 \\ \hline 540\ 596 \end{array}$$

3)
$$\begin{array}{r} 540\ 596 \\ + 30\ 779 \\ \hline 571\ 375 \end{array}$$

$19 \text{ хв } 25 \text{ с} + 31 \text{ хв } 40 \text{ с} = 51 \text{ хв } 05 \text{ с}$

$$\begin{array}{r} 19 \text{ хв } 25 \text{ с} \\ + 31 \text{ хв } 40 \text{ с} \\ \hline 50 \text{ хв } 65 \text{ с} \\ 51 \text{ хв } 05 \text{ с} \end{array}$$

8.

I спосіб

- 1) $847 : 7 = 121$ (м/хв) — швидкість зближення;
- 2) $121 - 63 = 58$ (м/хв) — швидкість Даринки;
 $847 : 7 - 63 = 58$ (м/хв)

II спосіб

- 1) $63 \cdot 7 = 441$ (м) — відстань, яку пройшов Максимко до зустрічі;
- 2) $847 - 441 = 406$ (м) — відстань, яку пройшла Даринка до зустрічі;
- 3) $406 : 7 = 58$ (м/хв) — швидкість Даринки.
 $(847 - 63 \cdot 7) : 7 = 58$ (м/хв)

Відповідь: Даринка йшла зі швидкістю 58 м/хв.

Контрольна робота №1

Варіант 2

1. Б.
  2. В.
  3. А.
    - А. $350\ 000 - 90\ 000 + 200 = 260\ 200$
    - Б. $350\ 000 - 90\ 000 - 200 = 259\ 800$
    - В. $350\ 000 - 9000 + 200 = 341\ 200$
  4. А.

$30\ 000 : b = 1500$	$30\ 000 : b < 1500$
$b = 20$	$b > 20$
  5. А.

$$12 : 4 = 3 \text{ (см)}$$
  6.

$$\begin{array}{r}
 + \quad 8 \text{ год } 45 \text{ хв} \\
 + \quad 3 \text{ год } 30 \text{ хв} \\
 \hline
 11 \text{ год } 75 \text{ хв}
 \end{array}$$

$$12 \text{ год } 15 \text{ хв}$$
- Відповідь:* о 12 год 15 хв.

$$7. \quad 38 \cdot 13\ 903 + (24\ 076 - 5797) = 546\ 593$$

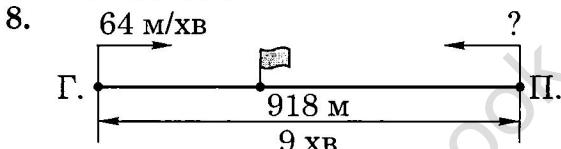
$$1) \quad \begin{array}{r} 2\ 4\ 0\ 7\ 6 \\ - 5\ 7\ 9\ 7 \\ \hline 1\ 8\ 2\ 7\ 9 \end{array}$$

$$2) \quad \begin{array}{r} 1\ 3\ 9\ 0\ 3 \\ \times \quad \quad \quad 3\ 8 \\ \hline 1\ 1\ 1\ 2\ 2\ 4 \\ + 4\ 1\ 7\ 0\ 9 \\ \hline 5\ 2\ 8\ 3\ 1\ 4 \end{array}$$

$$3) \quad \begin{array}{r} 5\ 2\ 8\ 3\ 1\ 4 \\ + 1\ 8\ 2\ 7\ 9 \\ \hline 5\ 4\ 6\ 5\ 9\ 3 \end{array}$$

$$45 \text{ хв } 15 \text{ с} + 5 \text{ хв } 50 \text{ с} = 51 \text{ хв } 05 \text{ с}$$

$$+ \begin{array}{r} 45 \text{ хв } 15 \text{ с} \\ 5 \text{ хв } 50 \text{ с} \\ \hline 50 \text{ хв } 65 \text{ с} \\ 51 \text{ хв } 05 \text{ с} \end{array}$$

I спосіб

- 1) $918 : 9 = 102$ (м/хв) — швидкість зближення;
- 2) $102 - 64 = 38$ (м/хв) — швидкість Тимка;
- 3) $918 : 9 - 64 = 38$ (м/хв)

II спосіб

- 1) $64 \cdot 9 = 576$ (м) — відстань, яку пройшов дідусь до зустрічі;
- 2) $918 - 576 = 342$ (м) — відстань, яку пройшов Тимко до зустрічі;
- 3) $342 : 9 = 38$ (м/хв) — швидкість Тимка.

$$(918 - 64 \cdot 9) : 9 = 38 \text{ (м/хв)}$$

Відповідь: Тимко йшов зі швидкістю 38 м/хв.

Контрольна робота №2

Варіант 1

1. B.	
2. B.	A. $700 : 7 - 56 : 7 = 92$ Б. $700 : 7 - 56 = 44$ В. $700 : 7 + 56 : 7 = 108$
3. A.	$4 \text{ га} = 40\,000 \text{ м}^2$ $4 \text{ км}^2 = 4\,000\,000 \text{ м}^2$
4. A.	$\begin{array}{r} x - 1295 = 9897 \\ x = 9897 + 1295 \\ \hline x = 11\,192 \\ 11\,192 - 1295 = 9897 \end{array}$

5. B.

  - 1) $6 + 6 + 4 + 4 = 20$ (см) — периметр прямокутника;
  - 2) $20 : 4 = 5$ (см) — сторона квадрата.

6. $6 : 2 \cdot 3 = 9$ (кг)
Відповідь: 9 кг.

$$7. \quad 96\,783 - (13 \cdot 3107 + 19\,064) = 37\,328$$

$$\begin{array}{r} 3) \\ 1) \\ 2) \\ 13 \\ \hline 9321 \\ + 3107 \\ \hline 40391 \end{array} \quad \begin{array}{r} 40391 \\ + 19064 \\ \hline 59455 \end{array} \quad \begin{array}{r} 96783 \\ - 59455 \\ \hline 37328 \end{array}$$

$$2960 \text{ грн} : 37 \text{ грн} = 80$$

$$\begin{array}{r} -2960 \\ \hline -296 \\ \hline 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} |37 \\ 80 \end{array}$$

8. 1) $45 + 25 = 70$ (ящ.) — яблучного і виноградного соку разом;
2) $2100 : 70 = 30$ (п.) — соку в одному ящику;
3) $30 \cdot 45 = 1350$ (п.) — яблучного соку завезли;
4) $30 \cdot 25 = 750$ (п.) — виноградного соку завезли.
Відповідь: у школу їдальню завезли 1350 пакетів яблучного соку і 750 пакетів виноградного соку.

Контрольна робота №2

Варіант 2

1. А.

2. Б.

$$\text{А. } 600 : 6 + 48 = 148 \qquad \qquad \qquad 648 : 6 = 108$$

$$\text{Б. } 600 : 6 + 48 : 6 = 108$$

$$\text{В. } 600 : 6 - 48 : 6 = 92$$

3. А.

$$3 \text{ км}^2 = 3\ 000\ 000 \text{ м}^2$$

$$3 \text{ га} = 30\ 000 \text{ м}^2$$

4. Б.

$$x - 4078 = 6579$$

$$x = 6579 + 4078$$

$$x = 10\ 657$$

$$\overline{10\ 657 - 4078 = 6579}$$

5. Б.

1) $7 + 7 + 5 + 5 = 24$ (см) — периметр прямокутника;2) $24 : 4 = 6$ (см) — сторона квадрата.6. $12 : 3 \cdot 4 = 16$ (кг)*Відповідь:* 16 кг.

$$7. \quad 89\ 257 - (13 \cdot 4206 + 11\ 743) = 22\ 836$$

$$\begin{array}{r} 3) \quad 4\ 206 \\ \times \quad \quad \quad 13 \\ \hline 12618 \\ + 4206 \\ \hline 54678 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2) \quad 54678 \\ + \quad \quad \quad 11743 \\ \hline 66421 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3) \quad 89257 \\ - \quad \quad \quad 66421 \\ \hline 22836 \end{array}$$

$$2670 \text{ грн} : 89 \text{ грн} = 30$$

$$\begin{array}{r} -2670 | 89 \\ -267 \\ \hline 0 \end{array}$$

8. 1) $28 + 12 = 40$ (м.) — всього з борошном вищого і

першого ґатунку;

2) $2000 : 40 = 50$ (кг) — борошна в одному мішку;3) $50 \cdot 28 = 1400$ (кг) — борошна вищого ґатунку було на складі;

4) $50 \cdot 12 = 600$ (кг) — борошна першого татунку було на складі.

Відповідь: на складі зберігалося 1400 кг борошна вищого татунку і 600 кг борошна першого татунку.

Контрольна робота №3

Варіант 1

1. Б.
2. А.
3. В.   А. $100 \cdot 13 = 1300$
              Б. $10 \cdot 13 < 1300$
              В. $13 \cdot 110 > 1300$
4. А.
5. Б.

$$\begin{array}{r}
 5 \text{ кг } 300 \text{ г} \\
 + 4 \text{ кг } 400 \text{ г} \\
 \hline
 6 \text{ кг } 200 \text{ г} \\
 \hline
 15 \text{ кг } 900 \text{ г} \\
 15 \text{ кг } 900 \text{ г} : 3 = 5 \text{ кг } 300 \text{ г}
 \end{array}$$

Відповідь: 5 кг 300 г.

$$7. \quad 40\ 060 - 2509 + 12\ 070 : 17 = 38\ 261$$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad \begin{array}{r} 12070 \\ - 119 \\ \hline 17 \\ - 17 \\ \hline 0 \end{array} \quad 2) \quad \begin{array}{r} 40060 \\ - 2509 \\ \hline 37551 \end{array} \quad 3) \quad \begin{array}{r} 37551 \\ + 710 \\ \hline 38261 \end{array}
 \end{array}$$

$$6 \text{ год } 40 \text{ хв} : 40 = 10 \text{ хв}$$

$$6 \text{ год } 40 \text{ хв} = 400 \text{ хв}$$

$$400 : 40 = 10 \text{ (хв)}$$

8. 1) $16 \cdot 14 = 224$ (м^2) — площа городу;
2) $224 : 8 \cdot 3 = 84$ (м^2) — городу засаджено помідорами;
3) $224 - 84 = 140$ (м^2) — відведено під огірки.

Відповідь: огірки займають 140 м^2 городу.

Контрольна робота №3

Варіант 2

1. Б.

2. Б.

3. В.

$$\text{А. } 100 \cdot 17 = 1700$$

$$\text{Б. } 17 \cdot 10 < 1700$$

$$\text{В. } 17 \cdot 110 > 1700$$

4. А.

5. А.

$$\begin{array}{r}
 4 \text{ кг} \quad 250 \text{ г} \\
 + \quad 4 \text{ кг} \quad 350 \text{ г} \\
 \hline
 4 \text{ кг} \quad 300 \text{ г} \\
 \hline
 12 \text{ кг} \quad 900 \text{ г}
 \end{array}$$

$$12 \text{ кг} 900 \text{ г} : 3 = 4 \text{ кг} 300 \text{ г}$$

Відповідь: 4 кг 300 г.

$$7. \quad 54\ 067 - 5848 + 31\ 824 : 78 = 48\ 627$$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad 31824 \mid 78 \\
 \underline{312} \quad \mid 408 \\
 \hline
 624 \\
 \underline{-624} \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2) \quad 54067 \\
 \underline{-5848} \\
 \hline
 48219
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 3) \quad 48219 \\
 + \quad \quad \quad 408 \\
 \hline
 48627
 \end{array}$$

$$9 \text{ год} 20 \text{ хв} : 8 = 70 \text{ хв}$$

$$9 \text{ год} 20 \text{ хв} = 560 \text{ хв}$$

$$560 : 8 = 70 \text{ (хв)}$$

8. 1) $23 \cdot 15 = 345 \text{ (м}^2\text{)} — \text{площа лісової ділянки};$ 2) $345 : 5 \cdot 2 = 138 \text{ (м}^2\text{)} — \text{відведено під дубки};$ 3) $345 - 138 = 207 \text{ (м}^2\text{)} — \text{засаджено соснами}.$ *Відповідь:* сосни займають 207 м^2 лісової ділянки.

Контрольна робота №4***Варіант 1***

1. А.

2. В.

3. Б. $1520 : 50 = 30$ (ост. 20)

4. В. $9 \cdot x = 2790$

$x = 2790 : 9$

$x = 310$

5. А.

6. $(32 - 9 \cdot 2) : 2 = 7$ (см)

Відповідь: 7 см.

7. 16 год 30 хв – 9 год 40 хв = 6 год 50 хв

$$\begin{array}{r}
 \bullet \quad 60 \\
 - 16 \text{ год } 30 \text{ хв} \\
 - 9 \text{ год } 40 \text{ хв} \\
 \hline
 6 \text{ год } 50 \text{ хв}
 \end{array}$$

$$34 \cdot 84 - c, \text{ якщо } c = 500, \text{ то } 34 \cdot 84 - 500 = 2356$$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad \times \quad 3 \ 4 & 2) \quad - \quad 2 \ 8 \ 5 \ 6 \\
 \quad \quad \quad 8 \ 4 & \quad \quad \quad 5 \ 0 \ 0 \\
 \hline
 + \quad 1 \ 3 \ 6 & \quad \quad \quad 2 \ 3 \ 5 \ 6 \\
 \hline
 2 \ 7 \ 2 &
 \end{array}$$

Відповідь: 2356.

8. 1) $120 + 150 = 270$ (д.) — всього дерев у саду;

2) $540 : 270 = 2$ (м^2) — відведено під одне дерево;

3) $2 \cdot 120 = 240$ (м^2) — займають вишні;

4) $2 \cdot 150 = 300$ (м^2) — займають сливи.

Відповідь: вишні займають 240 м^2 саду, сливи — 300 м^2 .

Контрольна робота №4

Варіант 2

1. A.
2. B.
3. B. $1610 : 40 = 40$ (oct. 10)
4. E.

$$\begin{array}{lll} 60 \cdot x = 126 & x \cdot 60 = 1260 & x : 6 = 126 \\ x = 126 : 60 & x = 1260 : 60 & x = 126 \cdot 6 \\ x = 2 \text{ (oct. 6)} & x = 21 & x = 756 \end{array}$$

5. B.
6. $(28 - 8 \cdot 2) : 2 = 6$ (cm)

Відповідь: 6 см.

$$7. \quad 23 \text{ год } 20 \text{ хв} - 7 \text{ год } 50 \text{ хв} = 15 \text{ год } 30 \text{ хв}$$

$$\begin{array}{r}
 \cdot & 60 \\
 - 23 \text{ год} & 20 \text{ хв} \\
 \hline
 7 \text{ год} & 50 \text{ хв} \\
 \hline
 15 \text{ год} & 30 \text{ хв}
 \end{array}$$

$$47 \cdot 26 - a, \text{ якщо } a = 800, \text{ то } 47 \cdot 26 - 800 = 422$$

$$1) \quad \begin{array}{r} & 47 \\ \times & 26 \\ \hline + & 282 \\ & 94 \\ \hline & 1222 \end{array} \quad 2) \quad \begin{array}{r} 1222 \\ - 800 \\ \hline 422 \end{array}$$

Відповідь: 422.

8. 1) $6 + 2 = 8$ (арк.) — жовтого і зеленого паперу отримав кожен учасник;
2) $224 : 8 = 28$ (уч.) — було на конкурсі;
3) $6 \cdot 28 = 168$ (арк.) — жовтого кольору було підготовлено;
4) $2 \cdot 28 = 56$ (арк.) — зеленого кольору було підготовлено.

Відповідь: до конкурсу було підготовлено 168 аркушів жовтого кольору і 56 аркушів зеленого кольору.

Контрольна робота №5***Варіант 1***

1. В.
2. В. $6 \cdot 5 \cdot 30 \cdot 20 = 18\,000$
 А. $(6 + 5 + 30) \cdot 20 = 820$
 Б. $5 \cdot 20 + 6 \cdot 30 = 280$
 В. $(6 \cdot 30) \cdot (20 \cdot 5) = 18\,000$
3. А. $6907 + 4185 < 11\,093$
 $6907 + 4186 = 11\,093$
 $6907 + 4187 > 11\,093$

4. Б.

5. Б.

6. $12 : 3 \cdot 4 = 16$ (км)

Відповідь: 16 км.

7. $42 \text{ км } 400 \text{ м} : 800 \text{ м} = 53$

$$\begin{array}{r}
 -42400 \mid 800 \\
 \underline{-4000} \quad | 53 \\
 -2400 \\
 -2400 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

$$30 \cdot (11\,774 - 9805) + 4070 = 63\,140$$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad 1\,177\,4 \quad 2) \times 1\,969 \quad 3) + 5\,907\,0 \\
 - 9\,805 \qquad \qquad \qquad 30 \qquad + 4\,070 \\
 \hline
 1\,969 \qquad \qquad \qquad 5\,907\,0 \qquad 6\,314\,0
 \end{array}$$

8. 1) $648\,000 : 3 = 216\,000$ (кг) — хліба випекли першого місяця;
 2) $216\,000 - 6000 = 210\,000$ (кг) — хліба випекли другого місяця;
 3) $216\,000 + 210\,000 = 426\,000$ (кг) — хліба випекли за два місяці разом;
 4) $648\,000 - 426\,000 = 222\,000$ (кг) — хліба випекли третього місяця.

Відповідь: протягом третього місяця випекли 222 000 кг хліба.

Контрольна робота №5

Варіант 2

1. Б.

2. А. $8 \cdot 4 \cdot 60 \cdot 25 = 48\ 000$

А. $(8 \cdot 60) \cdot (25 \cdot 4) = 48\ 000$

Б. $8 \cdot 60 + 4 \cdot 25 = 580$

В. $(8 + 4 + 25) \cdot 60 = 2220$

3. А. $4340 + 5837 < 10\ 178$

$4341 + 5838 = 10\ 178$

$4342 + 5839 > 10\ 178$

4. В.

5. А.

6. $6 : 2 \cdot 3 = 9$ (год)

Відповідь: 9 год.

7. $56\text{ км } 700\text{ м} : 900\text{ м} = 63$

$$\begin{array}{r}
 - 56700 | 900 \\
 - 5400 \quad | 63 \\
 \hline
 - 2700 \\
 - 2700 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

$$2) \quad 1) \quad 3) \quad 40 \cdot (21\ 508 - 19\ 705) + 7603 = 79\ 723$$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad - 2\ 150\ 8 \\
 \hline
 1\ 970\ 5
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 2) \quad \times 1\ 803 \\
 \hline
 40 \\
 \hline
 72\ 120
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3) \quad + 7\ 212\ 0 \\
 \hline
 7603 \\
 \hline
 79\ 723
 \end{array}$$

8. 1) $42\ 000 : 4 = 10\ 500$ (к.) — із шерстяної тканини;
 2) $10\ 500 + 2800 = 13\ 300$ (к.) — із напівшерстяної тканини;
 3) $10\ 500 + 13\ 300 = 23\ 800$ (к.) — разом із шерстяної і напівшерстяної тканини;
 4) $42\ 000 - 23\ 800 = 18\ 200$ (к.) — із лляної тканини.
Відповідь: фірма «Горлиця» пошила 18 200 костюмів із лляної тканини.

Контрольна робота №6

Варіант 1

1. А.
2. В.
3. Б. $(49\ 999 + 1) : 1000 = 50$
4. В. $30\ 000 : 20 > 150$
 $3000 : 20 = 150$
 $300 : 20 < 150$
5. А. $128 : 4 = 32$

6.

$\bullet$	60
—	20 год 25 хв
—	5 год 26 хв
<hr/>	
14 год 59 хв	

Відповідь: 14 год 59 хв.

7. $14 \text{ хв } 45 \text{ с} + 37 \text{ хв } 35 \text{ с} = 52 \text{ хв } 20 \text{ с}$

+	14 хв 45 с
+	37 хв 35 с
<hr/>	
51 хв 80 с	
<hr/>	
52 хв 20 с	

$$27 \stackrel{2)}{\cdot} 2065 \stackrel{3)}{+} (23\ 764 \stackrel{1)}{-} 19\ 865) = 59\ 654$$

1)	2)	3)
$\underline{-} \begin{array}{r} 2\ 3\ 7\ 6\ 4 \\ 1\ 9\ 8\ 6\ 5 \\ \hline 3\ 8\ 9\ 9 \end{array}$	$\times \begin{array}{r} 2\ 0\ 6\ 5 \\ 2\ 7 \\ \hline 1\ 4\ 4\ 5\ 5 \\ + 4\ 1\ 3\ 0 \\ \hline 5\ 5\ 7\ 5\ 5 \end{array}$	$+ \begin{array}{r} 5\ 5\ 7\ 5\ 5 \\ 3\ 8\ 9\ 9 \\ \hline 5\ 9\ 6\ 5\ 4 \end{array}$

8. 1) $63 \cdot 8 = 504$ (км) — відстань від міста A до міста B;
 2) $504 : 7 = 72$ (км/год) — швидкість автомобіля на зворотному шляху;
 3) $72 - 63 = 9$ (км/год) — на стільки треба збільшити швидкість.

Відповідь: щоб на зворотний шлях витратити 7 год, треба збільшити швидкість на 9 км/год.

Контрольна робота №6

Варіант 2

1. Б.

2. В.

3. Б. $(6999 + 1) : 100 = 700$

4. А. $50\ 000 : 20 > 250$

$5000 : 20 = 250$

$500 : 20 < 250$

5. В. $72 : 4 = 18 \text{ (см)}$

6.
$$\begin{array}{r} \bullet \quad 60 \\ - 20 \text{ год} \quad 20 \text{ хв} \\ \hline 5 \text{ год} \quad 30 \text{ хв} \\ \hline 14 \text{ год} \quad 50 \text{ хв} \end{array}$$

Відповідь: 14 год 50 хв.

7. $7 \text{ хв } 55 \text{ с} + 23 \text{ хв } 15 \text{ с} = 31 \text{ хв } 10 \text{ с}$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ хв } 55 \text{ с} \\ + 23 \text{ хв } 15 \text{ с} \\ \hline 30 \text{ хв } 70 \text{ с} \\ 31 \text{ хв } 10 \text{ с} \end{array}$$

$17 \cdot 3027 + (31 624 - 12 879) = 64\ 338$

1)
$$\begin{array}{r} 3\ 1\ 6\ 2\ 4 \\ - 1\ 8\ 7\ 4\ 5 \\ \hline 1\ 2\ 8\ 7\ 9 \end{array}$$

2)
$$\begin{array}{r} 3\ 0\ 2\ 7 \\ \times \quad 1\ 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ + 2\ 1\ 1\ 8\ 9 \\ \hline 3\ 0\ 2\ 7 \\ \hline \end{array}$$

3)
$$\begin{array}{r} 5\ 1\ 4\ 5\ 9 \\ + 1\ 2\ 8\ 7\ 9 \\ \hline 6\ 4\ 3\ 3\ 8 \end{array}$$

8. 1) $50 \cdot 12 = 600 \text{ (м)} — \text{відстань до протилежного берега лісового озерця};$ 2) $600 : 15 = 40 \text{ (м/хв)} — \text{швидкість плавця на зворотному шляху};$ 3) $50 - 40 = 10 \text{ (м/хв)} — \text{на стільки зменшилась швидкість плавця}.$ *Відповідь:* якщо на зворотний шлях плавець витратив 15 хв, то його швидкість зменшилася на 10 м/хв.

Контрольна робота №7

Варіант 1

1. Б.

2. В.

A. $800 : 8 + 48 = 148$

848 : 8 = 106

B. $800 : 8 - 48 : 8 = 94$

B. $800 : 8 + 48 : 8 = 106$

3. В.

50 ц = 5000 кг

50 т = 50 000 кг

4. В.

$x - 69\ 753 = 10\ 059$

$+ \begin{array}{r} 1\ 0\ 0\ 5\ 9 \\ 6\ 9\ 7\ 5\ 3 \\ \hline 7\ 9\ 8\ 1\ 2 \end{array}$

$x = 10\ 059 + 69\ 753$

$x = 79\ 812$

5. А.

$56 : 2 = 28$ (см) — сума ширини і довжини прямокутника.

6. $300 : 2 \cdot 5 = 750$ (г)*Відповідь:* 750 г.7. $86\ 497 - (23 \cdot 1756 + 43\ 258) = 2851$

$$\begin{array}{r} 3) \quad 1) \quad 2) \\ \times \quad \quad + \quad + \\ 1\ 7\ 5\ 6 \quad 4\ 0\ 3\ 8\ 8 \quad 8\ 6\ 4\ 9\ 7 \\ \hline 2\ 3 \quad 4\ 3\ 2\ 5\ 8 \quad 8\ 3\ 6\ 4\ 6 \\ \hline 5\ 2\ 6\ 8 \quad 8\ 3\ 6\ 4\ 6 \quad 2\ 8\ 5\ 1 \\ + 3\ 5\ 1\ 2 \\ \hline 4\ 0\ 3\ 8\ 8 \end{array}$$

$352 \text{ грн} : 32 \text{ грн} = 11$

$$\begin{array}{r} - 352 \mid 32 \\ \underline{- 32} \quad | 11 \\ \underline{- 32} \\ \underline{0} \end{array}$$

8. 1) $75 : 25 = 3$ (рази) — стільки разів число 25 вміщується у числі 75;2) $20 \cdot 3 = 60$ (кг) — чистого насіння.*Відповідь:* із 75 кг соняшнику можна одержати 60 кг чистого насіння.

Контрольна робота №7

Варіант 2

1. Б.

2. Б.

$$\text{А. } 900 : 9 - 72 : 9 = 92 \quad 972 : 9 = 108$$

$$\text{Б. } 900 : 9 + 72 : 9 = 108$$

$$\text{В. } 900 : 9 \cdot 72 = 7200$$

3. А.

$$70 \text{ т} = 70\,000 \text{ кг}$$

$$70 \text{ ц} = 7000 \text{ кг}$$

4. В.

$$x - 54\,737 = 20\,078$$

$$x = 20\,078 + 54\,737$$

$$x = 74\,815$$

$$\begin{array}{r}
 2\,0\,0\,7\,8 \\
 + 5\,4\,7\,3\,7 \\
 \hline
 7\,4\,8\,1\,5
 \end{array}$$

5. Б.

$100 : 2 = 50$ (см) — сума ширини і довжини прямокутника.

6. $200 : 2 \cdot 4 = 400$ (г)*Відповідь:* 400 г.

$$7. \quad 47\,865 + (4243 \cdot 19 - 73\,241) = 55\,241$$

$$\begin{array}{r}
 3) \times \quad 4\,2\,4\,3 \\
 \quad \quad \quad 1\,9 \\
 \hline
 3\,8\,1\,8\,7 \\
 + 4\,2\,4\,3 \\
 \hline
 8\,0\,6\,1\,7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2) - \quad 8\,0\,6\,1\,7 \\
 \quad \quad \quad 7\,3\,2\,4\,1 \\
 \hline
 7\,3\,7\,6
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 3) + \quad 4\,7\,8\,6\,5 \\
 \quad \quad \quad 7\,3\,7\,6 \\
 \hline
 5\,5\,2\,4\,1
 \end{array}$$

$$572 \text{ грн} : 26 \text{ грн} = 22$$

$$\begin{array}{r}
 - 572 \mid 26 \\
 - 52 \\
 \hline
 - 52 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

8. 1) $96 : 32 = 3$ (рази) — стільки разів число 32 вміщується у числі 96;

2) $7 \cdot 3 = 21$ (кг) — сушених яблук.

Відповідь: із 96 кг свіжих яблук можна одержати 21 кг сушених.

Контрольна робота №8

Варіант 1

1. В.
2. В.
3. В. А. $11 \cdot 17 < 1870$
Б. $110 \cdot 17 = 1870$
В. $17 \cdot 150 > 1870$
4. А. $11 \text{ см} : 2 = 5 \text{ см } 5 \text{ мм}$
5. Б. $16 \cdot 5 = 80 (\text{дм}^2)$

6.

$5 \text{ кг } 400 \text{ г}$		$+ 4 \text{ кг } 900 \text{ г}$
		$5 \text{ кг } 300 \text{ г}$
		$15 \text{ кг } 600 \text{ г}$

$$15 \text{ кг } 600 \text{ г} : 3 = 5 \text{ кг } 200 \text{ г}$$

Відповідь: 5 кг 200 г.

7. $34\ 679 - 5625 + 5625 : 75 = 29\ 129$

$$\begin{array}{r} 2) \\ 1) \quad 5625 | 75 \\ \underline{-525} \quad | 75 \\ \underline{\quad 375} \\ \underline{\quad 375} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3) \\ 2) \quad 34679 \\ \underline{-5625} \\ \hline 29054 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1) \\ 3) \quad 29054 \\ \underline{+ \quad 75} \\ \hline 29129 \end{array}$$

$$45 \text{ год } 20 \text{ хв} : 80 = 34 \text{ хв}$$

$$1 \text{ год} = 60 \text{ хв}$$

$$45 \text{ год} = 60 \cdot 45 = 2700 \text{ (хв)}$$

$$2700 + 20 = 2720 \text{ (хв)}$$

$$2720 : 80 = 34 \text{ (хв)}$$

8. 1) $12 - 9 = 3 \text{ (м)} — \text{ висота класної кімнати};$
 2) $12 \cdot 3 = 36 (\text{м}^2) — \text{ площа стіни класної кімнати};$
 3) $36 : 9 \cdot 2 = 8 (\text{м}^2) — \text{ пофарбували в зелений колір};$
 4) $36 - 8 = 28 (\text{м}^2) — \text{ пофарбували в жовтий колір}.$

Відповідь: площа стіни жовтого кольору становить 28 м^2 .

Контрольна робота №8

Варіант 2

1. Б.
2. Б.
3. В. А. $11 \cdot 13 < 1430$
Б. $13 \cdot 110 = 1430$
В. $13 \cdot 140 > 1430$
4. А. $13 \text{ см} : 2 = 6 \text{ см } 5 \text{ мм}$
5. В. $18 \cdot 3 = 54 (\text{дм}^2)$

6.

5 кг	800 г
+ 6 кг	100 г
6 кг 400 г	
18 кг 300 г	

$$18 \text{ кг } 300 \text{ г} : 3 = 6 \text{ кг } 100 \text{ г}$$

Відповідь: 6 кг 100 г.

7. $61\ 073 - 6489 + 6489 : 21 = 54\ 893$

1) $\begin{array}{r} 21 \\ \overline{-} 6489 \\ \hline 309 \\ \overline{-} 189 \\ \hline 189 \\ \overline{-} 189 \\ \hline 0 \end{array}$

2) $\begin{array}{r} 61073 \\ \overline{-} 6489 \\ \hline 54584 \end{array}$

3) $\begin{array}{r} 54584 \\ + 309 \\ \hline 54893 \end{array}$

$31 \text{ год } 30 \text{ хв} : 30 = 63 \text{ хв}$

$1 \text{ год} = 60 \text{ хв}$

$31 \text{ год} = 60 \cdot 31 = 1860 \text{ (хв)}$

$1860 + 30 = 1890 \text{ (хв)}$

$1890 : 30 = 63 \text{ (хв)}$

8. 1) $14 - 9 = 5 \text{ (м)} — \text{ширина залу};$
 2) $14 \cdot 5 = 70 (\text{м}^2) — \text{площа залу};$
 3) $70 : 7 \cdot 2 = 20 (\text{м}^2) — \text{пофарбували синьою фарбою};$
 4) $70 - 20 = 50 (\text{м}^2) — \text{пофарбували жовтою фарбою}.$

Відповідь: у жовтий колір пофарбували 50 м^2 підлоги.

Контрольна робота №9

Варіант 1

1. Б.

2. Б.

3. Б. $1539 : 100 = 15$ (ост. 39)

4. В.

А. $704 : x = 88$

$x = 704 : 88$

$x = 8$

Б. $88 : x = 11$

$x = 88 : 11$

$x = 8$

В. $8 \cdot x = 704$

$x = 704 : 8$

$x = 88$

5. Б.

6. $(130 - 36 \cdot 2) : 2 = 29$ (см)

Відповідь: 29 см.

7. 25 год 17 хв – 9 год 35 хв = 15 год 42 хв

$$\begin{array}{r}
 \bullet \quad 60 \\
 - 25 \text{ год } 17 \text{ хв} \\
 - 9 \text{ год } 35 \text{ хв} \\
 \hline
 15 \text{ год } 42 \text{ хв}
 \end{array}$$

$$23 \cdot 64 - c, \text{ якщо } c = 1400, \text{ то } 23 \cdot 64 - 1400 = 72$$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad \begin{array}{r}
 \times 23 \\
 \times 64 \\
 \hline
 92 \\
 + 138 \\
 \hline
 1472
 \end{array} \qquad
 2) \quad \begin{array}{r}
 \overset{1)}{-} 1472 \\
 \overset{2)}{-} 1400 \\
 \hline
 72
 \end{array}
 \end{array}$$

8. 1) 11 грн 60 к. · 3 = 34 грн 80 к. — заплатила Маринка за 3 пачки сиру;
- 2) 6 грн 30 к. · 2 = 12 грн 60 к. — заплатила дівчинка за 2 пакетики родзинок;
- 3) 34 грн 80 к. + 12 грн 60 к. = 47 грн 40 к. — заплатила дівчинка за всю покупку;
- 4) 50 грн – 47 грн 40 к. = 2 грн 60 к. — здачі отримала дівчинка.

Відповідь: дівчинка отримала 2 грн 60 к. здачі.

Контрольна робота №9

Варіант 2

1. В.

2. А.

3. А. $1413 : 100 = 14$ (ост. 13)

4. Б.

А. $325 : x = 65$

$x = 325 : 65$

$x = 5$

Б. $x \cdot 5 = 325$

$x = 325 : 5$

$x = 65$

В. $x : 5 = 325$

$x = 325 \cdot 5$

$x = 1625$

5. А.

6. $(256 - 58 \cdot 2) : 2 = 70$ (см)

Відповідь: 70 см.

7. $12 \text{ год } 15 \text{ хв} - 5 \text{ год } 59 \text{ хв} = 6 \text{ год } 16 \text{ хв}$

$$\begin{array}{r}
 \bullet & 60 \\
 - & 12 \text{ год } 15 \text{ хв} \\
 - & 5 \text{ год } 59 \text{ хв} \\
 \hline
 6 \text{ год } 16 \text{ хв}
 \end{array}$$

$$47 \cdot 35 - x, \text{ якщо } x = 1600, \text{ то } 47 \cdot 35 - 16\,000 = 45$$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad \times 47 \\
 + \quad \underline{\quad 35} \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 2) \quad - 1645 \\
 \underline{- 1600} \\
 \hline
 45
 \end{array}$$

8. 1) $1830 \cdot 8 = 14\,640$ (к.) — заплатили за 8 коробок кольорових олівців;
- 2) $2340 \cdot 6 = 14\,040$ (к.) — заплатили за 6 упаковок фарби;
- 3) $14\,640 + 14\,040 = 28\,680$ (к.) — заплатили за всю покупку;
- 4) $30\,000 - 28\,680 = 1320$ (к.) — залишилося.

Відповідь: після покупки призів залишилося 13 грн 20 к.

Контрольна робота №10***Варіант 1***

1. В.

2. В.

А. $300 \cdot 5 + 15 \cdot 5 = 1575$ $300 \cdot 15 \cdot 5 = 22\ 500$

Б. $(15 + 5) \cdot 300 = 6000$

В. $300 \cdot 5 \cdot 15 = 22\ 500$

3. В. $9889 + 111 = 10\ 000$

$9889 + 112 > 10\ 000$

$9889 + 110 < 10\ 000$

4. Б. $8 + 8 + 4 = 20$ (см)

5. Б.

6. $18 : 3 \cdot 9 = 54$ (м)

Відповідь: 54 м.7. $34 \text{ км } 800 \text{ м} : 300 \text{ м} = 116$

$$\begin{array}{r}
 -34800 \mid 300 \\
 \underline{-300} \\
 \underline{\quad 480} \\
 \underline{-300} \\
 \underline{\quad 1800} \\
 \underline{-1800} \\
 \quad 0
 \end{array}$$

2)
3)
1)

$57\ 554 - 7900 + 4225 : 13 = 49\ 979$

$$\begin{array}{r}
 -4225 \mid 13 \\
 \underline{-39} \\
 \underline{\quad 32} \\
 \underline{-26} \\
 \quad 65 \\
 \quad 65 \\
 \quad 0
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 -57554 \\
 \underline{-7900} \\
 \quad 49654
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 +49654 \\
 \underline{-325} \\
 \quad 49979
 \end{array}$$

8. 1) $57\ 000 : 3 = 19\ 000$ (грн) — становили податки;2) $57\ 000 - 19\ 000 = 38\ 000$ (грн) — решта;3) $38\ 000 : 5 \cdot 2 = 15\ 200$ (грн) — виділили на благодійні внески.*Відповідь:* на благодійні внески виділили 15 200 грн.

Контрольна робота №10

Варіант 2

1. В.
2. А. А. $400 \cdot 5 \cdot 15 = 30\,000$
Б. $(15 + 5) \cdot 400 = 8000$
В. $400 \cdot 5 + 15 \cdot 5 = 2075$
3. Б. $9889 + 111 = 10\,000$
 $9888 + 111 < 10\,000$
 $9890 + 111 > 10\,000$
4. В. $9 + 9 + 5 = 23$ (см)
5. Б.
6. $12 : 3 \cdot 4 = 16$ (с.)
Відповідь: 16 серветок.
7. $28 \text{ км } 700 \text{ м} : 700 \text{ м} = 41$

$$\begin{array}{r} -28700 \mid 700 \\ -2800 \quad | 41 \\ \hline -700 \\ -700 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$23\,560 - 3800 + 5265 : 45 = 19\,877$$

$$1) \begin{array}{r} -5265 \mid 45 \\ \underline{-45} \quad | 117 \\ \hline -76 \\ -45 \\ \hline 315 \\ -315 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$2) \begin{array}{r} -23560 \\ \underline{-3800} \\ \hline 19760 \end{array}$$

$$3) \begin{array}{r} +19760 \\ \hline \quad 117 \\ \hline 19877 \end{array}$$

8. 1) $95\,000 : 4 = 23\,750$ (кг) — використають на вермішель;
 2) $95\,000 - 23\,750 = 71\,250$ (кг) — решта;
 3) $71\,250 : 5 \cdot 3 = 42\,750$ (кг) — використають на виготовлення спагеті.

Відповідь: на спагеті передбачено використати 24 750 кг борошна.

Контрольна робота №11

Варіант 1

1. А.
2. Б.
3. А.
4. Б.

5. А. $12 \cdot 4 - 1 \cdot 3 = 45 (\text{м}^2)$

6. $x : (48\ 328 - 28\ 546) = 4$

$$\begin{array}{r} 48\ 328 \\ - 28\ 546 \\ \hline 19\ 782 \end{array}$$

$$x = 19\ 782 \cdot 4$$

$$x = 79\ 128$$

$$\begin{array}{r} 79\ 128 \\ \hline 79\ 128 \end{array}$$

Відповідь: 79 128.

7. $5869 + (24\ 704 - 19\ 865) \cdot 8 = 44\ 581$

- 1) $\begin{array}{r} 24\ 704 \\ - 19\ 865 \\ \hline 4839 \end{array}$
- 2) $\begin{array}{r} 4839 \\ \times 8 \\ \hline 38712 \end{array}$
- 3) $\begin{array}{r} 5869 \\ + 38712 \\ \hline 44581 \end{array}$

$19 \text{ кг } 650 \text{ г} + 860 \text{ г} = 20 \text{ кг } 510 \text{ г}$

$$\begin{array}{r} 19\ 650 \\ + 860 \\ \hline 20\ 510 \end{array}$$

8. 1) $288 : 8 \cdot 5 = 180$ (см) — відрізали спочатку;
 2) $180 - 16 = 164$ (см) — відрізали потім;
 3) $180 + 164 = 344$ (см) — відрізали всього;
 4) $288 - 344 = ?$ (помилка у змісті задачі).

Контрольна робота №11

Варіант 2

1. А.

2. Б.

3. В.

4. А.

5. Б. $4 \cdot 3 - 1 \cdot 1 = 11 (\text{м}^2)$

6. $x : (43\ 000 - 17\ 305) = 5$ $\begin{array}{r} 43\ 000 \\ - 17\ 305 \\ \hline \end{array}$

$x : 25\ 695 = 5$ $\begin{array}{r} 17\ 305 \\ \hline \end{array}$

$x = 25\ 695 \cdot 5$ $\times \begin{array}{r} 25\ 695 \\ \hline \end{array}$

$x = 128\ 475$ $\begin{array}{r} 5 \\ \hline \end{array}$

Відповідь: 128 475. $\begin{array}{r} 128\ 475 \\ \hline \end{array}$

7. $3406 + 7 \cdot (31\ 655 - 18\ 975) = 92\ 166$

1) $\begin{array}{r} 31\ 655 \\ - 18\ 975 \\ \hline 12\ 680 \end{array}$

2) $\begin{array}{r} 12\ 680 \\ \times 7 \\ \hline 88\ 760 \end{array}$

3) $\begin{array}{r} 88\ 760 \\ + 3406 \\ \hline 92\ 166 \end{array}$

$20 \text{ кг } 450 \text{ г} + 870 \text{ г} = 21 \text{ кг } 320 \text{ г}$

$\begin{array}{r} 20\ 450 \\ + 870 \\ \hline 21\ 320 \end{array}$

8. 1) $574 : 7 \cdot 3 = 246$ (с.) — прочитав Максимко за перший тиждень;2) $246 + 18 = 264$ (с.) — прочитав Максимко за другий тиждень;3) $246 + 264 = 510$ (с.) — прочитав хлопчик за два тижні;4) $574 - 510 = 64$ (с.) — решта, або прочитав хлопчик третього тижня.*Відповідь:* третього тижня Максимко прочитав 64 сторінки.

Контрольна робота №12

Варіант 1

1. А.

2. Б.

$$\begin{array}{r} -15053 \\ \underline{-15} \\ \hline 5 \\ \begin{array}{r} -5 \\ \hline 0 \end{array} \end{array} \quad \begin{array}{l} |5 \\ |301 \\ \hline 3 \end{array}$$

(ост.)

3. Б.

4. Б.

А. $450 : 15 < 1000$

Б. $20 \cdot 450 > 1000$

В. $9000 : 450 < 1000$

5. В.

$110 \cdot 5 = 550$ (км)

6. Відповідь: 2 см 5 мм.

7. $38 \text{ грн } 50 \text{ к.} : 70 \text{ к.} = 55$

$$\begin{array}{r} -3850 \\ \underline{-350} \\ \hline 350 \\ \begin{array}{r} -350 \\ \hline 0 \end{array} \end{array}$$

$55\ 923 - c \cdot 367$, якщо $c = 29$, то $55\ 923 - 29 \cdot 367 = 45\ 280$

$$\begin{array}{r} 1) \quad \times 367 \\ \times 29 \\ \hline + 3303 \\ 734 \\ \hline 10643 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2) \quad - 55923 \\ \underline{10643} \\ \hline 45280 \end{array}$$

8. 1) $360 : 12 = 30$ (л) — води використовували за 1 день спочатку;

2) $30 + 5 = 35$ (л) — води використовували за 1 день потім;

3) $35 \cdot 15 = 525$ (л) — води потрібно на 15 днів.

Відповідь: протягом 15 днів для поливу городу потрібно 525 л води.

$$\begin{array}{r} \times 35 \\ \times 15 \\ \hline + 175 \\ \times 35 \\ \hline 525 \end{array}$$

Контрольна робота №12

Варіант 2

1. В.

$$\begin{array}{r}
 -36042 \quad |4 \\
 -36 \\
 \hline
 -4 \\
 \hline
 -4 \\
 \hline
 2 \text{ (ост.)}
 \end{array}$$

2. А.

3. А.

4. В. А. $10\ 000 : 250 < 1000$ Б. $250 : 50 < 1000$ В. $20 \cdot 250 > 1000$ 5. В. $120 \cdot 6 = 720 \text{ (км)}$

6. Відповідь: 1 см 5 мм.

7. 56 грн 80 к. : 40 к. = 142

$$\begin{array}{r}
 -5680 \quad |40 \\
 -40 \\
 \hline
 -168 \\
 -160 \\
 \hline
 -80 \\
 -80 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

$85\ 513 - x \cdot 234$, якщо $x = 68$, то $85\ 513 - 68 \cdot 234 = 69\ 601$

$$\begin{array}{r}
 1) \quad \times \quad 2 \ 3 \ 4 \\
 \quad \quad \quad \quad 6 \ 8 \\
 \hline
 + \quad 1 \ 8 \ 7 \ 2 \\
 \quad \quad \quad \quad 1 \ 4 \ 0 \ 4 \\
 \hline
 \quad \quad \quad \quad 1 \ 5 \ 9 \ 1 \ 2
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2) \quad - \quad 8 \ 5 \ 5 \ 1 \ 3 \\
 \quad \quad \quad \quad 1 \ 5 \ 9 \ 1 \ 2 \\
 \hline
 \quad \quad \quad \quad 6 \ 9 \ 6 \ 0 \ 1
 \end{array}$$

8. 1) $315 : 15 = 21$ (с.) — читала Маринка за 1 день спочатку;

2) $21 + 7 = 28$ (с.) — стала читати Маринка за 1 день потім;

3) $28 \cdot 5 = 140$ (с.) — зможе прочитати дівчинка за 5 днів.

Відповідь: протягом 5 канікулярних днів дівчинка зможе прочитати 140 сторінок.

Контрольна робота №13

Варіант 1

1. В.

2. Б.

$$\begin{array}{r}
 75030 \quad |30 \\
 -\underline{60} \\
 \underline{-150} \\
 \underline{-150} \\
 \begin{array}{r}
 -30 \\
 -\underline{30} \\
 0
 \end{array}
 \end{array}$$

3. А.

$$160 : 4 = 40 \text{ (км/год)}$$

4. А.

$$60\,000 - a = 58\,200$$

$$a = 60\,000 - 58\,200$$

$$a = 1800$$

$$60\,000 - a < 58\,200$$

$$a > 1800$$

5. В.

$$\begin{array}{r}
 \times 34 \\
 34 \\
 \hline
 + 136 \\
 \hline
 102 \\
 \hline
 1156
 \end{array}$$

6. 1) $30 : 3 \cdot 2 = 20$ (пл.) — горіхи;2) $30 - 20 = 10$ (пл.) — жолуді.*Відповідь:* 10 жолудів.7. $2137 + 609 \cdot 43 - 18\,640 = 9684$

$$\begin{array}{r}
 \overset{2)}{\times} \overset{1)}{6} \overset{3)}{0} 9 \\
 \quad \quad \quad 43 \\
 \hline
 \quad \quad 1827 \\
 + 2436 \\
 \hline
 26187
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 26187 \\
 + 2137 \\
 \hline
 28324
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 28324 \\
 - 18640 \\
 \hline
 9684
 \end{array}$$

$$85 \text{ дм} \cdot 16 = 1360 \text{ дм}$$

$$\begin{array}{r}
 \times 85 \\
 16 \\
 \hline
 510 \\
 85 \\
 \hline
 1360
 \end{array}$$

8. 1) $720 : 8 = 90$ (д.) — виготовляють на трьох верстатах за 1 год;
 2) $90 : 3 = 30$ (д.) — виготовляють на одному верстаті за 1 год;
 3) $330 : 30 = 11$ (год) — за такий час можна виготовити 330 деталей.

Відповідь: 330 деталей можна виготовити за 11 год.

Контрольна робота №13

Варіант 2

1. В.

2. Б.

$$\begin{array}{r} 176400 \mid 40 \\ -160 \\ \hline 164 \\ -160 \\ \hline 40 \\ -40 \\ \hline 0 \end{array}$$

3. В.

$$300 : 3 = 100 \text{ (км/год)}$$

4. Б.

$$68\ 300 + c = 70\ 000$$

$$c = 70\ 000 - 68\ 300 \quad 68\ 300 + c > 70\ 000$$

$$c = 1700$$

$$c > 1700$$

5. Б.

$$\begin{array}{r} \times 27 \\ 27 \\ \hline 189 \\ +54 \\ \hline 729 \end{array}$$

6. 1) $20 : 5 \cdot 4 = 16$ (п.) — окуні;

2) $20 - 16 = 4$ (п.) — карасі.

Відповідь: 4 карасі.

$$7. \quad 19\ 217 - 67\ 223 : 13 + 2572 = 16\ 618$$

$$\begin{array}{r} 2) \\ 1) \quad - 67223 \\ \underline{- 65} \\ \underline{- 22} \\ - 13 \\ - 92 \\ - 91 \\ - 13 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1) \\ 2) \quad - 19217 \\ \underline{- 5171} \\ \hline 14046 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3) \\ + 14046 \\ \underline{2572} \\ \hline 16618 \end{array}$$

$$320 \text{ кг} \cdot 8 = 2560 \text{ кг}$$

$$\begin{array}{r} 320 \\ \times \quad 8 \\ \hline 2560 \end{array}$$

8. 1) $990 : 30 = 33$ (з.) — наносили три кроти за 1 день;
 2) $33 : 3 = 11$ (з.) — наносив один кріт за 1 день;
 3) $121 : 11 = 11$ (кр.) — мають працювати, щоб принести в нірку 121 зернинку.

Відповідь: щоб принести в нірку 121 зернинку, протягом наступного дня мають попрацювати 11 кротів.

Контрольна робота №14

Варіант 1

1. Б.
2. Б.
3. Б.
4. Б. $(2450 + 2550) : x = 5$
 $5000 : x = 5$
 $x = 5000 : 5$
 $x = 1000$
5. А. $15 : 5 = 3$ (год)
6. $22 : 11 \cdot 3 = 6$ (см)

Відповідь: довжина відрізка MK становить 6 см.

$$7. \quad 296\ 814 : 42 + 2562 \cdot 37 = 101\ 861$$

$$\begin{array}{r} 1) \quad 296814 \\ - 294 \quad | 42 \\ \hline 281 \\ - 252 \\ \hline 294 \\ - 294 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2) \quad \times \quad 2562 \\ \quad \quad \quad 37 \\ \hline 17934 \\ 7686 \\ \hline 94794 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3) \quad + \quad 94794 \\ \quad \quad \quad 7067 \\ \hline 101861 \end{array}$$

$$9 \text{ км } 215 \text{ м} - 7 \text{ км } 500 \text{ м} = 1 \text{ км } 715 \text{ м}$$

$$\begin{array}{r} 9 \text{ км } 215 \text{ м} \\ - 7 \text{ км } 500 \text{ м} \\ \hline 1 \text{ км } 715 \text{ м} \end{array}$$

$$8. \quad 1) \quad 8800 : 16 = 550 \text{ (кв.)} — \text{ нарцисів};$$

$$2) \quad 550 : 5 \cdot 3 = 330 \text{ (кв.)} — \text{ нарцисів використали на букети};$$

$$3) \quad 330 : 11 = 30 \text{ (б.)} — \text{ зробили з нарцисів.}$$

Відповідь: зробили 30 букетів нарцисів.

Контрольна робота №14

Варіант 2

1. А.
2. В.
3. В.
4. Б.

$$(4350 + 1650) : x = 2$$

$$6000 : x = 2$$

$$x = 6000 : 2$$

$$x = 3000$$

$$5. \quad \text{В.} \quad 100 : 50 = 2 \text{ (год)}$$

$$6. \quad 21 : 7 \cdot 3 = 9 \text{ (см)}$$

Відповідь: довжина відрізка *KT* становить 9 см.

$$7. \quad 3154 \cdot 32 + 139\ 860 : 45 = 104\ 036$$

$$\begin{array}{r} 1) \quad 3154 \\ \times \quad 32 \\ \hline 6308 \\ + \quad 9462 \\ \hline 100928 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2) \quad 139860 \\ \underline{- \quad 135} \\ - \quad 48 \\ \hline - \quad 45 \\ \hline - \quad 360 \\ \hline - \quad 360 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3) \quad 100928 \\ + \quad 3108 \\ \hline 104036 \end{array}$$

$$7 \text{ км } 850 \text{ м} + 3 \text{ км } 900 \text{ м} = 11 \text{ км } 750 \text{ м}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ км } 850 \text{ м} \\ + \quad 3 \text{ км } 900 \text{ м} \\ \hline 11 \text{ км } 750 \text{ м} \end{array}$$

8. 1) $1400 : 20 = 70$ (кн.) — про пригоди;
 2) $70 : 7 \cdot 5 = 50$ (кн.) — розклали на поліцях;
 3) $50 : 25 = 2$ (п.) — зайняли книжки про пригоди.

Відповідь: книжками про пригоди зайняли 2 поліці.

Контрольна робота №15

Варіант 1

1. Б.

2. Б. $1 \text{ дм} : 5 = 10 \text{ см} : 5 = 2 \text{ см}$
 $10 \text{ см} : 2 = 5 \text{ см}$
 $2 \text{ см} < 5 \text{ см}$

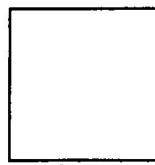
3. А. $\begin{array}{r} 3108 \\ \times \quad 4 \\ \hline 12432 \end{array}$

4. В. $a : 100 = 840$ $a : 100 < 840$
 $a = 840 \cdot 100$ $a < 84\ 000$
 $a = 84\ 000$

5. Б. $60 : 1 = 60$ (км/год)

6. 8 : 4 = 2 (см)

Відповідь: довжина сторони квадрата 2 см.

2 см

7. $200 \text{ т} - 10 \text{ т } 350 \text{ кг} = 189 \text{ т } 650 \text{ кг}$

$$\begin{array}{r} 200 \text{ т} \\ - 10 \text{ т } 350 \text{ кг} \\ \hline 189 \text{ т } 650 \text{ кг} \end{array}$$

$8185 - 4500 : a + 150$, якщо $a = 50$,

то $8185 - 4500 : 50 = 8095$

$$\begin{array}{r} 1) \quad 4500 | 50 \\ \underline{- 450} \quad | 90 \\ \hline 0 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 2) \quad 8185 \\ \underline{- 90} \\ \hline 8095 \end{array}$$

8. 1) $300 + 350 = 650$ (т.) — виготовили у двох цехах за 5 днів;

2) $650 : 5 = 130$ (т.) — виготовили у двох цехах за 1 день;

3) $390 : 130 = 3$ (дн.) — треба, щоб виготовити 390 тортів.

Відповідь: обидва цехи зможуть виготовити 390 тортів за 3 дні.

Контрольна робота №15

Варіант 2

1. В.

2. Б.

$$15 \text{ см} : 3 = 5 \text{ см}$$

$$15 \text{ дм} : 5 = 3 \text{ дм} = 30 \text{ см}$$

$$5 \text{ см} < 30 \text{ см}$$

3. В.

$$\begin{array}{r} 4209 | 3 \\ \underline{- 3} \quad | 1403 \\ \hline 12 \\ - 12 \\ \hline 9 \\ - 9 \\ \hline 0 \end{array}$$

4. А.

$$b : 100 = 730$$

$$b = 730 \cdot 100$$

$$b = 73\,000$$

$$b : 100 < 730$$

$$b < 73\,000$$

5. А. $40 : 1 = 40$ (км/год)

6. $12 : 4 = 3$ (см)

Відповідь: довжина сторони квадрата 3 см.

7. $25 \text{ ц} - 135 \text{ кг} = 2365 \text{ кг}$

$1 \text{ ц} = 100 \text{ кг}$

$25 \text{ ц} = 2500 \text{ кг}$

$2500 - 135 = 2365$

$9652 - 7200 : x + 80$, якщо $x = 8$, то

$$\begin{array}{r} 2) \\ 9652 - 7200 : 8 + 80 = 10\,632 \\ 1) \\ 9652 - 7200 : 8 + 80 = 10\,632 \\ 3) \end{array}$$

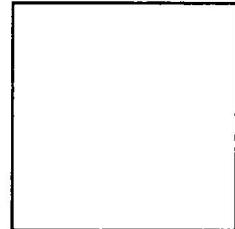
$$\begin{array}{r} 1) 7200 : 8 = 900 \quad 2) + \quad 9\,652 \\ \hline 9\,000 \\ \hline 1\,055\,2 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3) + \quad 1\,055\,2 \\ \hline 8\,0 \\ \hline 1\,063\,2 \end{array}$$

8. 1) $3 + 5 = 8$ (дн.) — працювали обидві бригади;

2) $45 \cdot 8 = 360$ (к.) — пошили обидві бригади за 8 днів;

3) $360 : 120 = 3$ (дн.) — треба, щоб пошити 120 таких костюмів.

Відповідь: обидві бригади зможуть пошити 120 таких костюмів за 3 дні.

3 см

Контрольна робота №16

Варіант 1

1. А.

2. В.

3. А.

4. А. $12 \cdot 8 = 96$ (см^2)

$18 \cdot 2 = 36$ (см^2)

$16 \cdot 5 = 80$ (см^2)

5. Б. $217 : 20 = 10$ (ост. 17)

6. $670\,000 : 10 > 670 \cdot 10 \quad 67\,000 > 6700$

$1400 \cdot 1 < 140\,000 : 10 \quad 1400 < 14\,000$

$13\ 145 + b \cdot 124 = 14\ 361$, якщо $b = 19$, то

$$\begin{array}{r} 2) \\ 13\ 145 + 19 \cdot 124 - 14\ 361 = 1140 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1) \quad \times 124 \\ \quad \quad \quad 19 \\ \hline \quad \quad \quad 1116 \\ + \quad \quad \quad 124 \\ \hline \quad \quad \quad 2356 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2) \quad + 13145 \\ \quad \quad \quad 2356 \\ \hline \quad \quad \quad 15501 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3) \quad - 15501 \\ \quad \quad \quad 14361 \\ \hline \quad \quad \quad 1140 \end{array}$$

8. 1) $30 \cdot 16 = 480$ (км) — відстань, яку подолав північний олень;
 2) $30 - 6 = 24$ (км/год) — швидкість оленя на зворотному шляху;
 3) $480 : 24 = 20$ (год) — потрібно оленю на зворотний шлях.

Відповідь: оленю на зворотний шлях потрібно 20 год.

Контрольна робота №17

Варіант 2

1. А.

2. Б.

$$\begin{array}{r} - 84008 \mid 4 \\ \underline{- 8} \\ \quad \quad \quad 4 \\ \underline{- 4} \\ \quad \quad \quad 4 \\ \underline{- 4} \\ \quad \quad \quad 8 \\ \underline{- 8} \\ \quad \quad \quad 0 \end{array}$$

3. Б.

$$408 : 4 = 102 \text{ (гл.)}$$

4. Б.

5. А.

$$1500 : x = 10$$

$$x = 1500 : 10$$

$$x = 150$$

6. 1) $32 : 4 = 8$ (см) — довжина сторони квадрата;

2) $8 \cdot 8 = 64$ (см^2) — площа квадрата.

Відповідь: 64 см^2 .

7. $17 \text{ год } 38 \text{ хв} + 5 \text{ год } 24 \text{ хв} = 23 \text{ год } 02 \text{ хв}$

$$\begin{array}{r} 17 \text{ год } 38 \text{ хв} \\ + 5 \text{ год } 24 \text{ хв} \\ \hline 22 \text{ год } 62 \text{ хв} \\ 23 \text{ год } 02 \text{ хв} \end{array}$$

$21\ 376 + a \cdot 73 - 1947$, якщо $a = 24$, то

$$\stackrel{2)}{21\ 376} + \stackrel{1)}{24} \cdot \stackrel{3)}{73} - 1947 = 21\ 181$$

$$\begin{array}{r} 2\ 4 \\ \times 7\ 3 \\ \hline 1\ 6\ 8 \\ + 7\ 2 \\ \hline 1\ 7\ 5\ 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2\ 1\ 3\ 7\ 6 \\ + 1\ 7\ 5\ 2 \\ \hline 2\ 3\ 1\ 2\ 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2\ 3\ 1\ 2\ 8 \\ - 1\ 9\ 4\ 7 \\ \hline 2\ 1\ 1\ 8\ 1 \end{array}$$

8. 1) $250 \cdot 8 = 2000$ (м) — відстань, яку подолав Котигорошко;
 2) $2000 : 25 = 80$ (м/хв) — швидкість Котигорошка на зворотному шляху;
 3) $250 - 80 = 170$ (м/хв) — на стільки зменшилася швидкість Котигорошка.

Відповідь: швидкість Котигорошка зменшилася на 170 м/хв.

Контрольна робота №18

Варіант 1

1. А.

2. А.

3. Б.

$$\begin{array}{r} 2\ 3\ 0\ 9 \\ \times 3 \\ \hline 6\ 9\ 2\ 7 \end{array}$$

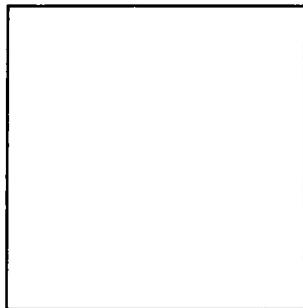
4. Б. $720\ 000 : 100 = 7200$

$720\ 000 : 1000 < 7200$

$720\ 000 : 10 > 7200$

5. Б. $80 : 80 = 1$ (год)

6. $16 : 4 = 4$ (см) — довжина сторони квадрата.

4 см

7. $211 \text{ грн} - 99 \text{ грн } 75 \text{ к.} = 111 \text{ грн } 25 \text{ к.}$

$$\begin{array}{r} \bullet \\ - 211 \text{ грн} \\ - 99 \text{ грн } 75 \text{ к.} \\ \hline 111 \text{ грн } 25 \text{ к.} \end{array}$$

$3184 - 720 : n + 90$, якщо $n = 90$,

то $3184 - 720 : 90 + 90 = 3266$

1) $720 : 90 = 8$

2) $\begin{array}{r} 3184 \\ - 8 \\ \hline 3176 \end{array}$

3) $\begin{array}{r} 3176 \\ + 90 \\ \hline 3266 \end{array}$

8. 1) $180 \cdot 3 = 540$ (ос.) — відвідало виставку за 3 дні;
 2) $260 + 540 = 800$ (ос.) — відвідало виставку за 4 дні;
 3) $1 + 3 = 4$ (дн.) — стільки днів тривала виставка;
 4) $800 : 4 = 200$ (ос.) — в середньому відвідувало виставку щодня.

Відповідь: за один день на виставці в середньому було по 200 відвідувачів.

Контрольна робота №18

Варіант 2

1. А.

2. В.

3. А.

$$\begin{array}{r} 75005 \\ \underline{-\quad 5} \\ 15001 \\ \underline{-\quad 25} \\ \quad \quad 5 \\ \underline{-\quad 25} \\ \quad \quad 0 \end{array}$$

4. В.

$$840\,000 : 10 > 840$$

$$840\,000 : 100 = 840$$

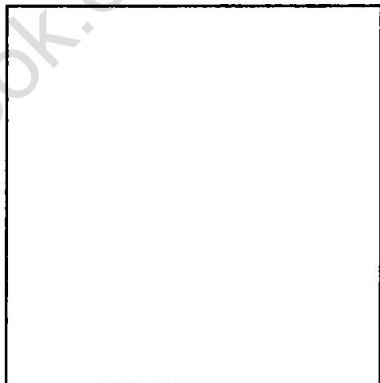
$$840\,000 : 1000 < 840$$

5. В.

$$30 : 30 = 1 \text{ (год)}$$

6. $20 : 4 = 5$ (см) — довжина

сторони квадрата.

5 см

7. $232 \text{ грн} - 55 \text{ грн } 85 \text{ к.} = 176 \text{ грн } 15 \text{ к.}$

$$\begin{array}{r} \bullet \\ 232 \text{ грн} \\ - 55 \text{ грн } 85 \text{ к.} \\ \hline 176 \text{ грн } 15 \text{ к.} \end{array}$$

$7201 - 900 : k + 150$, якщо $k = 300$,

то $7201 - 900 : 300 + 150 = 7348$

$$1) 900 : 300 = 3$$

$$2) \begin{array}{r} 7\ 2\ 0\ 1 \\ -\ 3 \\ \hline 7\ 1\ 9\ 8 \end{array}$$

$$3) \begin{array}{r} 7\ 1\ 9\ 8 \\ +\ 1\ 5\ 0 \\ \hline 7\ 3\ 4\ 8 \end{array}$$

8. 1) $180 \cdot 3 = 540$ (з.) — продали за 3 дні;
 2) $540 + 340 = 880$ (з.) — продали за 4 дні;
 3) $1 + 3 = 4$ (дн.) — стільки днів працював шкільний ярмарок;
 4) $880 : 4 = 220$ (з.) — в середньому продавали за день.
Відповідь: за один день в середньому продавали по 220 зошитів.

Контрольна робота №19

Варіант 1

1. А.

2. Б.

3. В.

$$\begin{array}{r} 54672 \mid 68 \\ -54 \\ \hline 27 \\ -27 \\ \hline 0 \end{array}$$

4. Б.

$$x - 45\ 271 = 44\ 729$$

$$x = 44\ 729 + 45\ 271$$

$$x = 90\ 000$$

$$\begin{array}{r} 4\ 4\ 7\ 2\ 9 \\ + 4\ 5\ 2\ 7\ 1 \\ \hline 9\ 0\ 0\ 0\ 0 \end{array}$$

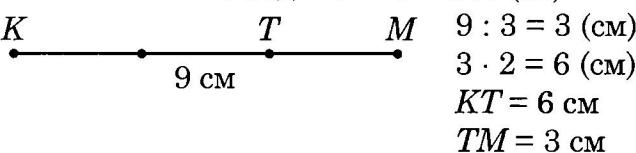
$$90\ 000 - 45\ 271 = 44\ 729$$

5. Б.

$$1 \text{ год} = 60 \text{ хв}$$

$$5 \text{ год} = 60 \cdot 5 = 300 \text{ (хв)}$$

6. К

$$9 : 3 = 3 \text{ (см)}$$

$$3 \cdot 2 = 6 \text{ (см)}$$

$$KT = 6 \text{ см}$$

$$TM = 3 \text{ см}$$

$$7. \quad 70\ 371 - 61\ 875 : 75 + 23\ 075 = 92\ 621$$

$$1) \begin{array}{r} 2) \\ - 61875 | 75 \\ \hline 600 \\ \hline 187 \\ - 150 \\ \hline 375 \\ - 375 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$2) \begin{array}{r} 70371 \\ - 825 \\ \hline 69546 \end{array}$$

$$3) \begin{array}{r} 69546 \\ + 23075 \\ \hline 92621 \end{array}$$

$$19 \text{ ц } 80 \text{ кг} : 30 \text{ кг} = 66$$

$$- \begin{array}{r} 1980 | 30 \\ 180 \\ \hline 180 \\ - 180 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$8. \quad 63 \text{ км/год} \quad ?, \text{ на } 8 \text{ км/год} <$$

- 1) $63 - 8 = 55$ (км/год) — швидкість другого поїзда;
- 2) $63 + 55 = 118$ (км/год) — швидкість віддалення;
- 3) $472 : 118 = 4$ (год) — час руху поїздів.

Відповідь: між поїздами відстань 472 км буде через 4 год.

Контрольна робота №19

Варіант 2

1. B.

2. B.

3. B.

$$- \begin{array}{r} 81243 | 27 \\ 81 \\ \hline 243 \\ - 243 \\ \hline 0 \end{array}$$

4. B.

$$x - 2351 = 7649$$

$$x = 7649 + 2351$$

$$+ \begin{array}{r} 7649 \\ 2351 \\ \hline 10000 \end{array}$$

$$x = 10\ 000$$

$$10\ 000 - 2351 = 7649$$

5. Б.

$$1 \text{ год} = 60 \text{ хв}$$

$$10 \text{ год} = 60 \cdot 10 = 600 \text{ (хв)}$$

6. A C D

6 см

$$6 : 3 = 2 \text{ (см)}$$

$$2 \cdot 2 = 4 \text{ (см)}$$

$$CD = 4 \text{ см}$$

$$AC = 2 \text{ см}$$

$$7. \quad 91\ 382 - 67\ 275 : 45 + 11\ 904 = 101\ 791$$

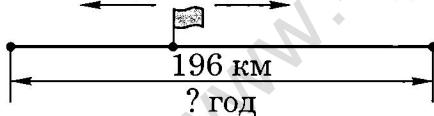
$$\begin{array}{r} 2) \\ 1) \quad 67275 \end{array} \left| \begin{array}{r} 45 \\ 1495 \\ \hline 222 \\ -180 \\ \hline 427 \\ -405 \\ \hline 225 \\ -225 \\ \hline 0 \end{array} \right.$$

$$2) \quad \begin{array}{r} 91382 \\ -1495 \\ \hline 89887 \end{array}$$

$$3) \quad \begin{array}{r} 89887 \\ +11904 \\ \hline 101791 \end{array}$$

$$18 \text{ т} 9 \text{ ц} : 9 \text{ ц} = 21$$

$$8. \quad 47 \text{ км/год} \quad ?, \text{ на } 4 \text{ км/год} >$$

1) $47 + 4 = 51$ (км/год) — швидкість другого мотоцикліста;

2) $47 + 51 = 98$ (км/год) — швидкість зближення;

3) $196 : 98 = 2$ (год) — час руху мотоциклистів.

Відповідь: між мотоциклістами відстань 196 км буде через 2 год.

Контрольна робота №20

Варіант 1

1. А.

2. Б. $60 : 2 \cdot 3 = 90$ (с.)

3. Б.

4. А. $x \cdot 4 = 8008$

$x = 8008 : 4$

$x = 2002$

5. Б.

1) $8 : 2 = 4$ (см) — ширина;2) $8 + 8 + 4 + 4 = 24$ (см) — периметр.

6.
$$\begin{array}{r} \bullet \\ - 21 \text{ год } 15 \text{ хв} \\ \hline 19 \text{ год } 30 \text{ хв} \\ \hline 1 \text{ год } 45 \text{ хв} \end{array}$$

Відповідь: 1 год 45 хв.

7. $124\ 791 + (252\ 551 - 97\ 307) : 17 = 133\ 923$

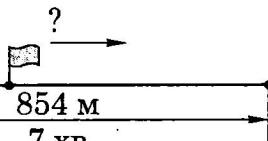
1)
$$\begin{array}{r} 2\ 5\ 2\ 5\ 5\ 1 \\ - 9\ 7\ 3\ 0\ 7 \\ \hline 1\ 5\ 5\ 2\ 4\ 4 \end{array}$$

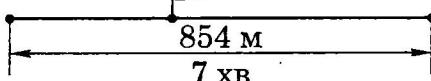
2)
$$\begin{array}{r} 1\ 5\ 5\ 2\ 4\ 4 \\ - 1\ 5\ 3 \\ \hline 2\ 2 \\ - 1\ 7 \\ \hline 5\ 4 \\ - 5\ 1 \\ \hline 3\ 4 \\ - 3\ 4 \\ \hline 0 \end{array}$$

3)
$$\begin{array}{r} 1\ 2\ 4\ 7\ 9\ 1 \\ + 9\ 1\ 3\ 2 \\ \hline 1\ 3\ 3\ 9\ 2\ 3 \end{array}$$

37 грн 63 к. · 9 = 338 грн 67 к.

$$\begin{array}{r} 3\ 7\ 6\ 3 \\ \times \quad \quad 9 \\ \hline 3\ 3\ 8\ 6\ 7 \end{array}$$

8. 59 м/хв

I спосіб

- 1) $854 : 7 = 122$ (м/хв) — швидкість зближення;
 2) $122 - 59 = 63$ (м/хв) — швидкість Олега.

II спосіб

- 1) $59 \cdot 7 = 413$ (м) — пройшов Василько за 7 хв;
 2) $854 - 413 = 441$ (м) — пройшов Олег за 7 хв;
 3) $441 : 7 = 63$ (м/хв) — швидкість Олега.

Відповідь: Олег йшов додому зі швидкістю 63 м/хв.

Контрольна робота №20*Варіант 2*

1. В.
2. А. $100 : 2 \cdot 5 = 250$ (грн)
3. В.
4. А. $5 \cdot x = 5005$
 $x = 5005 : 5$
 $x = 1001$
5. Б.
 1) $5 \cdot 3 = 15$ (см) — довжина;
 2) $15 + 15 + 5 + 5 = 40$ (см) — периметр.
6.
$$\begin{array}{r} \bullet \\ - 12 \text{ год } 10 \text{ хв} \\ \hline 10 \text{ год } 30 \text{ хв} \\ \hline 1 \text{ год } 40 \text{ хв} \end{array}$$
- Відповідь:* 1 год 40 хв.
7. 231 067 + (194 795 - 81 578) : 13 = 239 776
 1)
$$\begin{array}{r} 3) \\ - 194795 \\ \hline 81578 \end{array}$$

 2)
$$\begin{array}{r} 1) \\ - 113217 \\ \hline 104 \end{array}$$

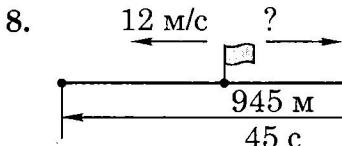
$$\begin{array}{r} 2) \\ - 92 \\ \hline 91 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 117 \\ \hline 0 \end{array}$$

 3)
$$\begin{array}{r} |13 \\ 8709 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 231067 \\ \hline 8709 \\ \hline 239776 \end{array}$$

$$18 \text{ грн } 93 \text{ к.} \cdot 9 = 170 \text{ грн } 37 \text{ к.}$$

$$\begin{array}{r} \times 1893 \\ \quad \quad 9 \\ \hline 17037 \end{array}$$

I спосіб

- 1) $945 : 45 = 21$ (м/с) — швидкість зближення;
- 2) $21 - 12 = 9$ (м/с) — швидкість другого вершника.

II спосіб

- 1) $12 \cdot 45 = 540$ (м) — відстань, яку проїхав перший вершник;
- 2) $945 - 540 = 405$ (м) — відстань, яку проїхав другий вершник;
- 3) $405 : 45 = 9$ (м/с) — швидкість другого вершника.

Відповідь: другий вершник рухався зі швидкістю 9 м/с.

Навчальне видання

Відповіді до завдань для державної підсумкової атестації
**УКРАЇНСЬКА МОВА, ЧИТАННЯ,
МАТЕМАТИКА**

4 клас

